SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, CÒM. 9 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2.290

ANY X.-NUM. 3,149 | BARCELONA, DIMARTS 28 D'OCTUBRE DE 1913 | UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

PER LA MANCOMUNITAT

Sobre l'actitut dels senadors regionalistes

Comentaris

L'opinió que ahir recolliem en aquestes planes respecte a l'abstenció dels senadors catalans en l'aprovació del vot de confiança a En Romanones, fou ahir comentadíssima. No pocs — diem la majoria— trobava en aquella opinió l'expressió clara del séu pensament i de l'efecte desagradabilíssim que'ls causà lo fet pels senadors catalans. I aquests no eren d'aquest o l'altre partit: eren de tots els partits que en aquests darrers temps han concretat en el projecte de Mancomunitats la seva aspiració del moment.

Nosaltres ahir procuràrem indagar si en la qüestió hi havía qualque accord secret o determinades instruccions que obliguessin als senadors mancomunistes a votar com ho feren. Les nostres investigacions donaren un resultat negatiu. No hi havía rès d'això; al menys no hi era per lo que fa referencia a tots els directors de la campanya pro Mancomunitats. Els regionalistes obraren no més pel séu compte.

Nosaltres no volem censurar ara ni desfer l'acció conjunta de tots els catalans en favor de la llei descentralitzadora. Nosaltres no voldríem haver de projectar cap ombra, ni insinuar cap recel. Però tampoc volem deixar de recullir l'impressió que ha produit en tothom lo fet pels senadors regionalistes, ni callar sobre alguna cosa de lo molt que tal actitut suggereix. Nosaltres hem de trasladar aquí lo que deien molts respecte a la qüestió: «Si s'hagués tractat de conservadors en lloc de lliberals, i si, sobre tot, no hi hagués hagués de per mág el Decret que resolgué la vaga, el qual semblava aprovat amb el vot de confiança, altra cosa hauríen fet els regionalistes.»

Si això pogués ésser així, realment la qüestió esdevindría d'una gravetat que'ns hauría d'obligar a meditar a tots i potser a pendre altres actituts.

No volem, emperò, fer judicis definitius, puix podríen exposar-se fets i motius que exptiquessin lo que de primer moment sembla a tothom inexplicable.

Hem tingut ocasió de parlar amb el senador senyor Abadal, qui a propòsit de l'actitut de la minoría regionalista en la votació del darrer dissabte, ens ha fet les següents manifestacions:

A l'arribar dissabte al Senat ens vàrem trobar amb dugues sorpreses incomprensibles. La primera que'ls conservadors intervenien en el pact dels lliberals, en comptes d'abtenir-se en la votació, com era lo parlamentari i conforme amb la tradició del partit, i de tots els partits seriosos, votava contra el Govern. La segona que'l Govern havía conocebut la proposició de confiança en una forma tant inhàbil, o millor, potser, tant excesivament hàbil que comprenía l'aprovació de tot lo fet durant l'interregne parlamentari.

En aquestes condicions vàrem veure desseguida que a nosaltres, ens era impossible votar la proposició. Ni la solució de la vaga textil, ni el tancament de les Corts contra l'expressa voluntat nostra, ni el R. D sobre Universitats, ni la manera de dur la campanya del Marroc, podíen merèixer la nostra aprovació, com hauría resultat per més distingos que haguéssim posat en el nostre vot. Afegeixi's a això que no solament en la proposició no's fa la més petita indicació del projecte de Mancomunitats, sinó que En Romanones en el séu discurs va posar una cura especial en no anomenar tant sols el projecte ni la paraula Mancomunitats.

Llavors vaig explicar la nostra actitut dient que la proposició tal com estava concebuda exigía el nostre vot en contra; però com aquí hi havía una qüestió política que era la possibilitat de que de la votació en vingués una disolució de Corts que donaría per resultat que ni un Parlament conservador ni un Parlament lliberal podría arribar a l'aprovació de les Mancomunitats, nosaltres no votaríem en contra perquè a aquesta responsabilitat no hi volíem contribuir; i que per això ens absteníem.

En el nostre lleal entendre la votació d'aquesta proposició, que representava única i exclusivament un «bill» d'indemnitat a En Romanones, hauría estat una enormitat que hauría pesat sempre més damunt la nostra conciencia.

Observacions

Aquestes explicacions o excuses del senyor Abadal queden en part refutades amb lo mateix que ja dèiem ahir.

Si els regionalistes no volíen aprovar tots els actes del govern d'En Romanones, en qual cas estem tots, podíen fer les salvetats que calguessin en l'explicació del vot. Podíen fer-les sobre tot en lo del Decret de les 3,000 hores, primer impediment que no's descuida N'Abadal d'esmentar entre'ls diversos que'ls feren abstenir, i en el qual la malicia d'algú thi vol veure l'única o al menys la gran raó de l'estranya actitut dels senadors regionalistes.

Que En Romanones no complí lo ofert, ja ho sabíam. Ell devía posar la discussió primer de tot el projecte de Mancomunitats i no ho feu. Però si això no poguè obtenir-se, lo què calía, sembla, en una política pràctica i de supeditació absoluta de tot a la Mancomunitat, que en aquests moments l'únic interès gran que Catalunya té al Parlament, era saber si guanyant En Romanones les Mancomunitats podíen viure, com sembla que sí, i votar decididament en aquestes amb ell, fent les reserves que's creguessin oportunes.

No es feu així I per a explicar-ho venen abans de demanar-se aquestes explicacions.

Molt ens temem que per aquest terror de tàctica s'aplaci per mesos i anys la Mancomunitat i a l'entusiasme patriòtic d'una diada memorable segueixi el desencant dels que vegin una reforma malhaurada per un excés d'escrúpols, incomprensibles en la Lliga, o per un excés d'oposició, massa comprensible, a un Decret obrerista.

Una altra explicació

Els senadors catalans han donat encara una altra explicació que'l telègraf ens trasmet des de Madrid, ademés de la del senyor Abadal.

L'opinió dominant ahir a Barcelona era la que hem exposat. Es possible que aquesta segona explicació convenci a algú i es vegin els motius que determinaren l'inexplicable conducta dels senadors regionalistes.

Heusaquí l'explicació:

(Per telèfon)

Els senadors regionalistes i republicans catalans s'han reunit, facilitant després la següent nota oficiosa:

«La proposició de confiança posada a votació en el Senat va contribuir per part del comte de Romanones a l'incumpliment de compromisos contrets amb les autoritzades representacions de Catalunya, tant de les dretes com de l'esquerra, amb les que s'havía obligat a provocar en el Senat des del primer moment, una votació concreta al projecte de Mancomunitats.

Amb tal compromís era incompatible la presentació d'un vot de confiança ilimitat i partidista.

Una votació relativa al projecte de Mancomunitats hauría sumat els vots de tots els senadors catalans, d'alguns lliberals dissidents i de les minories carlina i republicana.

En canvi, no podíem nosaltres, ni podía ningú que no fos incondicional partidari del Govern, votar una proposició que implicava l'aprovació de tots els séus actes, des de la clausura de les Corts, mantinguda contra l'unànim reclamació de Catalunya, fins l'acció desenfrotllada al Marroc i la actuació general del Govern, merexedora en molts aspectes de severíssima censura.

Involucrar totes aquestes qüestions inconexes i distintes en una votació notoriament extemporania, no és indici de bona fè ni prova de serietat política.

Al votar la proposició, que ni tant sols fa la més lleugera referencia al projecte de Mancomunitats, no hauríem fet altra cosa que col-laborar a una maniobra política, la finalitat de la qual no era ni podía ésser altra que ventilar una qüestió interna del partit lliberal, eludint els compromisos contrets amb la representació catalana.»

La nota varia de senadors republicans. No hi ha més que En Junoy, que no sabem si dèu considerar-s'hi de republicà després del seu ingrés al reformisme. En tot cas, no s'oblidin els vinculs que l'uneixen als homes de la Lliga i a la Lliga mateixa.

Sobre una R. D. centralitzador

Els bons propòsits del ministre d'Instrucció Pública senyor Ruiz Giménez s'han vist complerts. La «Gaceta» d'ahir publica un decret igualant el sistema de proveiment de càtedres en les Universitats de Madrid i Barcelona. El R. D. que no admetía l'oposició per a ingressar a la nostra Universitat, ha sigut derogat i cal fer constar que'l decret derogatori en el séu preàmbol exposa el criteri del ministre d'igualar els sous dels catedràtics.

Es d'alabar aquest acte de justicia que vers Catalunya ha voigut fer el Govern d'En Romanones, precisament abans de dimitir. De la mateixa manera que quan solucionà lo de les notaríes, aplaudim al Govern dimitit, i ja voldríem que'l nou Consell de ministres presidit per En Dato al menys s'estigués de promulgar disposicions contra Catalunya, lo qual no és de creure donada la tradició fortament centralista del partit conservador i sobretot d'aquesta buidor intel·lectual, tot hipocresía i «finura», que's diu N'Eduard Dato.

La part dispositiva del Decret diu así:

«Artículo único. La excepción establecida a favor de la Universidad de Madrid por el artículo primero del real decreto de 16 del corriente para la provisión de cátedras se aplicará igualmente a la de Barcelona. Para la provisión de vacantes que ocurran seguirán rigiendo los turnos y condiciones expresadas en el artículo primero del real decreto de 30 de diciembre de 1912.»

Piperacina MIDY
GOTA. REUMATISMO

CASA MARTÍ
REGALS: Joiería, Platería, Rellotgeria
Objectes d'art, Máquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competencia i de veritable ocasió. Estalvia temps diner tota persona que fa operacions en la mateixa. - Unica a Baran. St. Pau 28

La solució de la crisi

En Dato al Poder

Un govern anti-lliberal i anti-català

Les multituts i les seleccions lliberals que davant d'un Gabinet Maura amenacen amb l'Avenir, acataren la solució conservadora capitanejada per En Dato. La protesta iniciada va morir immediatament que aquest nom fou conegut. El senyor Dato té una historia lliberal i és com un vell gran, un senyor enciclopedista, amic de dames, de lleis benèvoles, de mundanitats i de tolerancies. Amb més talent hauría pogut figurar com a ministre d'un Borbó negalista i reformador. No té en la seva historia gestes melodramàtiques. Conservador sí, mes no pas tràgic ni autoritari en excés.

¿Perquè, doncs, aquest home suau, benèvol i transigent ha pogut triar per ministres homes que ni poden obtenir la sanció ni el respecte populars? Ell representava la rectificació conservadora en els procediments governatius, essent contra la duresa d'En Maura, la flexibilitat; contra la violencia d'En Lacierva, la templança governativa. I quan tothom confiava en que En Dato no podía portar al govern altres principis, ni altra tàctica, apareix la llista ministerial amb noms que desplauràn a tothom, menys a aquells que usdefruitten la delació i la venjança com virtuts fonamentals de l'ordre i de la religió.

Ministre N'Ugarte, ministre En Vadillo, ministre N'Echagüe, ministre En Sánchez Guerra... ¿Per ventura En Maura confiaría els destins de l'Estat a personalitats més ultra-conservadores i més allunyades de tot respecte a les lleis constitucionals? N'Ugarte és el 1909. Ell corregué per Barcelona, guiat pel Comitè de Defensa, preparant els sofismes legals que justificarien els afusellaments, les confiscacions i els exils. Montjuic tingué un precursor que's diu Ugarte. Per això En Sol i Ortega que atacà a En Maura implacablement, però de cavaller a cavaller, se negà a donar la seva mà a l'actual ministre, que per a més gran mofa serà de Gracia i Justicia. N'Echagüe recorda la tragedia de Cullera. L'indult dels reus famosos s'aconseguí contra d'ell i malgrat ell; presidí la coalició caló-alfonsina, rebent un dia en el saló regi de la Capitanía General als requetès; feu les eleccions municipals darreres, amb l'estat de siti i els canons al carrer...! El virrei, li diuen els valencians. En Vadillo és un mestiç; En Bugallal un «ancien regime»; En Sànchez Guerra, el gran cacic de Còrdoba, que inscrigué en l'historia parlamentaria el nom sainetesc del «Ratón Pelao».

En Besada, el conservador més lliberal, no té representació en el ministeri; tampoc els joves conservadors que senten prurits de modernitat i de regionalisme. Governarà el bell conservadurisme caciquista, anti-constitucional, apostòlic, anacrènic i misoneista. En la blanca perruca d'En Dato no hi faràn niu els clàssics rossinyols, sinó els mussols malestruca.

En Maura mana, no pas En Dato; governa el Comitè de Defensa, no els conservadors transigents. N'Echagüe representa els canons davant dels col-legis electorals i N'Ugarte la justicia que's manà a fer en 1909.

Ja poden fer governador de Barcelona a l'honorari familiar del Sant Ofici, el senyor comte de Santa María de Pumés. «Ora pro nobis»...

* * *

El ministeri que acaba de formar-se és, d'altra banda, un ministeri anticatalà. Davant d'ell, la qüestió de les Mancomunitats queda en situació llastimosa. No hi ha cap esperança. El projecte està ben enterrat. En Dato, ademés, mai ha sentit cap afecte per Catalunya. Ell va iniciar els atacs a la nostra terra en la qüestió de les Notaríes. Els records que guarda dels catalans no són pas grats. Sota la seva aparença d'home fret, sent rancunia a Catalunya i no li perdona les justicieres xiulades amb que aquí se l'ha distingit. Un home així no pot seguir cap política favorable a les aspiracions catalanes. Ha d'ésser per força un enemic, més o menys franc, però sempre temible.

Entre'ls col-laboradors que En Dato ha triat no hi ha cap d'aquéixos joves conservadors de relatiu esperit modern i de tendencies regionalistes. Tots són conservadors a l'antiga manera, gent vella, mediocre i estantiça. Sembla un ministeri de quinze anys enrera. Un dels nous ministres, En Bugallal, és un unitari rabiós, un anticatalà assenyalat. Quan, temps enrera, En Jaume Carner plantejà davant del Congrés la qüestió de les Notaríes, En Bugallal s'aixecà a defensar el famós decret d'En Barrosso, i el defensà amb arguments i amb paraules que trepitjaven la dignitat i els drets de Catalunya. En quant al problema català, tot fa creure que en el nou ministeri hi haurà l'esperit d'En Montero Ríos.

Amb un govern així les negociacions i els tractes hi són sobrers. No farà aprovar ara el projecte de Mancomunitats, ni l'adoptarà tant sols. El seu sol advenement al poder és un zepte a Catalunya. Tots els motius, petits i grossos, nobles i baixos, hauràn pesat en la solució de la crisi. Tot, menys Catalunya. A un poble redreçat unànimement per a una demanda de l'llibertat, a un poble que aplega cent representants en Assamblea i 100,000 ciutadans en manifestació, a aquéix poble no se l'escolta, no se'l té en compte ni poc ni molt. Per a la gent de Madrid no hi ha hagut Assamblea, ni manifestació, ni accords solemnials.

Està bé. Allà dalt, a l'adoptar tal actitut, responen a la seva tradició anticatalana, que tenen en la massa de la sang. Les colles madrilenyes, totes alhora, han ensorrat les esperances de Catalunya. Doncs Catalunya es replicarà virilment, i tirant de dret pel camí que li obliguen a pendre, els farà veure com no les pot governar contra la nostra terra; els demostrarà que quan els catalans veuen ensorrada la seva esperança patriòtica, saben ensorrar al seu torn la pau dels governs i la normalitat de la vida política.

Petits incidents

La tarde d'ahir sigué quelcom moguda. A entrada de fosc les forces de seguretat ocuparen militarment la Rambla i altres llocs centrics de la ciutat, en previsió de que s'intentés fer algun acte de protesta en la via pública.

Cap allà a les sis compareguéren bastants grupus d'obrers a les Ramblés, situant-se davant de la redacció de «El Liberal», i comentant les noves que de la solució de la crisi donava aquell diari, en una piçarra.

Es sentíren alguns crits d'abaix els conservadors i altres de més expressius, motivant això l'esverament dels passejants, amb les carreres i sustos corresponents.

En altres indrets de la rambla hi hagué intents de manifestació. Peró la cosa no passó d'aquí essent dispersats els manifestants. Durá l'agitació fins per allá a quarts de nou de la nit.

L'anunciat miting de la Casa del Poble fou suspés, puix en una reunió de presidents de centres radicals, presidida per En Lerroux s'accordá así.

Però com que la reunió acabà a les 7 de la tarde i no hi hagué temps de fer-ho públic en la premsa de la nit, es reuní molta gent en la Casa del Poble.

Al notificar-se per la comissió organitzadora, la sospensió del miting, una bona part dels concorrents es quedà en el local, fent comentaris animats sobre'l moment polític, però un grupu bastant nombrós es dirigí carrer d'En Muntaner avall, sortint-li al pas la policía que cregué que'l grupu volía fer una manifestació.

En la topada es creuaren entre la policía i el grupu alguns trets, sense conseqüencies. Fou detingut un ciutadà, però no tardà en ésser llibertat, per creure's que no tenía cap participació en els successos.

Cap allà a les dotze de la nit, la major part de les entrades dels carrers de la Rambla, estaven guardades per escamots de les companyíes i esquadrons de la mort.

Mentrestant a la Casa del Poble, els comentaris creixíen i es feíen més apassoinats i vius, no sortint gaire ben parat dels mateixos el quefe dels radicals.

Sonaven veus de traidor i de covard, essent com és de suposar els més indignats, els joves. Alguns juraven i perjuraven que no tornaríen mai més a aquella casa.

—Vaja, joves, no sigueu tant vehements— devía pensar el senyor Lerroux al saber-ho. —Calmeu-vos. Fins a una altra vegada.

(Per telégraf)

EN BESADA I EN SÁNCHEZ TOCA

Sembla que'l senyor Dato ha sol·licitat el concurs del senyor Besada per al Govern, però aquest s'ha excusat en termes que han satisfet al senyor Dato, havent-li ofert la seva ajuda des de fòra del Govern, el dels séus amics i el de quantes persones responguin a les seves indicacions.

Per això es creu que'l senyor Gonzàlez Besada està indicat o se'l reserva per a ocupar la presidencia de la Cambra popular.

També s'ha dit que'l senyor Dato desitja portar a l'alcaldía de Madrid una persona d'alçaría, que conegui bé les necessitats d'aquest càrrec, amb l'objecte de que fací una política d'alçaría.

A aquest efecte se diu que ha ofert l'alcaldía de Madrid al senyor Sánchez Toca.

DE BILBAO

Bilbao. — Els radicals de Bilbao i Baracaldo se reuniren per a donar lectura d'una circular en que'l senyor Lerroux aconsella actes de protesta contra la pujada del senyor Maura al poder.

EN LLIBERTAT

Totes les persones que foren detingudes ahir en la plaça d'Orient, amb motiu de les manifestacions de disgust al senyor Maura, han sigut posades en llibertat.

Cap d'aquestes detencions s'ha portat al jutjat de guarda; solament es portarà l'atestat al jutjat municipal corresponent per escàndol.

N'AZCÁRATE

El rei volía consultar ahir al senyor Azcárate, essent el comte l'encarregat de dir-li-li; però el senyor Azcárate no va poder accedir als desitjos del monarca per tenir una neboda malalta d'una malaltia infecciosa.

EL JAIO

El comte de Romanones, al donar compte de la consulta que'l senyor Montero Ríos havía dirigit per telègraf al rei, va ometre un detall, i és el de que'l senyor Montero Ríos proposava en la contesta que en el cas de que no pogués formar-se un gabinet de conciliació s'encarregués del poder el senyor García Prieto.

Va afegir que aquesta opinió la donava tot i exposant-se a que se'l titlli de parcial per tractar-se d'afectes familiars.

En Dato s'encarrega del Poder

El senyor Dato ha arribat al Palau a tres quarts de dotze i al saludar-lo els periodistes ha dit que no havía vist al senyor Maura i que no portava llista de ministres.

—Quan baixi, ha dit, parlarem.

A la poca estona de pujar el senyor Dato, ha arribat al Palau el general Weyler.

Això, unit a lo que acabava de manifestar el senyor Dato, ha fet que immediatament sorgís la noticia de que'ls conservadors trobaven dificultats per a arribar a una intel·ligencia i que'l rei intentaría un gabinet de concentració lliberal, baix la presidencia del general Weyler.

Ha dit aquest als periodistes que la seva visita al Palau era de pura cortesía, ja que tenía sols per objecte presentar els séus respectes al rei.

L'ansietat, durant els cinc quarts d'hora que'l senyor Dato ha estat al Palau, ha sigut grandíssima.

A la una, per fi, ha aparegut el senyor Dato i immediatament ha sigut rodejat, no sols pels periodistes, sinó pels policíes i curiosos.

El senyor Dato s'ha expressat en aquests termes:

—He dit a S. M. el rei que ahir després de l'exposició que davant d'ell vaig fer, en absencia del senyor Maura, cosa que lamento sincerament, vaig consultar amb les més significades personalitats del partit conservador, i tots ells han coincidit en que, no essent possible que'l partit lliberal continúi en el poder, devía acceptar-lo el conservador, fins lamentant molt les circumstancies en que veia fer-se càrrec del Govern.

El senyor Dato ha sigut dispensat pel rei d'anar al Palau a portar la llista dels nous ministres, cosa que farà per telèfon.

Probablement el senyor Dato ja no tornarà al Palau fins que hi vagin els nous ministres per a jurar.

Durant la tarde d'avui es dedicarà a la tasca de formar el nou Govern.

Si ho logra, a les sis o a les set juraràn els nous ministres; si no, ho faràn demà de jorn.

El nou Govern

Acaba de facilitar-se nota del nou ministeri. Es com segueix:

Governació, Sánchez Guerra; Hisenda, Bugallal; Guerra, marqués del Serrallo; Foment, Vadillo; Instrucció, Bergamín; Marina, Miranda; Estat, marqués de Lema; Gracia i Justicia, Ugarte.

Parla En Dato

Els senyors Dato i Sánchez Guerra han esmorzat junts.

Després el senyor Dato ha seguit les seves gestions per a enllestir la confecció del Gabinet.

A primeres hores de la tarde hem tingut ocasió de parlar un moment amb el senyor Dato, a qui hem preguntat si era cert que trobava dificultats per a la designació de ministres i ens ha manifestat que, efectivament alguns amics del senyor Maura li han oposat reparos per a acceptar les carteres que'ls havía ofert, i que, estimant atendibles les raons en que's funden, no ha insistit per a que acceptessin.

De totes maneres — ha afegit — procuraré formar el Gabinet, per a que aquesta tarde, a darrera hora, pugui jurar. He acceptat el encàrrec del rei de formar Govern i el formaré.

Després d'això ha fet algunes altres visites i gestions i fá poca estona ha telefonat al senyor Rodríguez de la Borbolla, ministre sortint de Gracia i Justicia, dient-li que a les sis juraría el nou ministeri.

Fa un instant hem tingut ocasió de parlar novament amb el senyor Dato, qui ens ha llegit la llista del Gabinet.

Es la següent:

Presidencia.—Dato.
Governació.—Sánchez Guerra.
Hisenda.—Bugallal.
Estat.—Marqués de Lema.
Guerra.—General Echagüe.
Marina. — General Miranda.
Instrucció pública.—Bergamin.
Foment.—Marqués del Vadillo.
Gracia i Justicia.—Ugarte.

Ha dit el senyor Dato que lamentava molt tenir d'encarregar-se del poder en aquestes circumstancies, peró que li imposaven als devers de patriotisme.

Ha repetit que a les sis juraràn els ministres i que a les set prendrá possessió de la presidencia. També pendrán possessió immediatament alguns ministres, entre ells el de la Governació.

Demá es celebrará Consell de ministres.

COMENTARIS EN EL CONGRÉS

En el Congrés, a l'ésser coneguda la noticia de que ja no ofería dubtes que'l senyor Dato formava ministeri, han començat els comentaris.

L'actitut del senyor Maura i dels amics que el seguéixen fidels, encara que sospitada, no tenía una expressió categórica.

La nota sortint que ofereix el saló de conferencies del Congrés és la lluita entre'ls mauristes i els ministerials del nou Govern. Entre uns i altres es creuen paraules fortes, sonant les paraules ingratitut, traició i altres per l'estil.

Es comenta aquest sott del «A B C»:

«Per referencies fidedignes coneixem l'actitut del senyor Maura en la qüestió política que s'está desenrotllant. Segons aquests informes, entre'l senyor Maura i Dato no s'ha tractat mai de la probabilitat de que el segón formés Govern. En les conferencies darrerament celebrades entre ambdos personatges s'ha tractat únicament de la conveniencia i de l'oportunitat de que'l partit conservador s'encarregués del poder en les circumstancies actuals; peró mai de la probabilitat de que'l senyor Dato fos l'encarregat de formar Gabinet. Ahir, moments abans de que'l senyor Maura sortís del seu domicili per a dirigir-se al Palau, per a ésser consultat pel rei, va arribar-hi el senyor Dato, qui anava a dir-li que havía sigut cridat al Palau. Els senyors Maura i Dato, a peu tret, varen canviar breus paraules, comunicant-se mutuament que'l rei els havía cridat a consulta i separadament es dirigiren al Palau.»

L'OPINIÓ D'EN MELQUIADES I N'AZCÁRATE

Don Melquiades Alvarez creu que en el partit lliberal hi ha elements suficients per haver procurat que continués en el poder.

Creu que'l partit conservador pot governar sense'l senyor Maura. Donar el poder al senyor Maura, sense que aquest hagués rectificat la seva conducta, hauría pogut produir grans trastorns.

El senyor Azcárate coincideix amb el senyor Alvarez. Creu que s'havien d'obrir les Corts per a altres coses que per a provocar la crisi. Era partidari d'un govern de concentració lliberal.

PLAN DE POLICIA

El detingut ahir a la Plaça d'Orient ha resultat ésser el catedràtic Dr. Morales. Diu que's trobava allí casualment. Entre'ls que el rodejaven hi hagué crits i insults contra el senyor Maura el públic s'arremolinà i ell forcejant per a separar-se del grupu va alçar el bastó. Allavors la policía el va detenir, per suposar que tractava d'agredir al senyor Maura.

Sent l'equivocació de la policía, pel disgust que ocasionà a la seva familia la noticia de la seva detenció.

Els senyors Goló, Sala i Bosch i Alsina han visitat al sub-secretari de Governació, dient que confixen al senyor Morales, amb l'amistat del qual s'hoten i demanant que sigui posat en llibertat.

La jura.-Permuta de carteres

A les sis de la tarde tingué lloc a Palau la jura del nou Gabinet.

Es permutaren les carteres En Vadillo i N'Ugarte, quedant el primer encarregat de Gracia i Justicia i el segón de Foment.

LA PREMSA I LA CRISI

«El Imparcial» en l'article de fons demostra sa alegría al veure repudiada la política reaccionaria de 1909. Diu que la Corona al resoldre la crisi s'ha ajustat a una severa constitucionalitat. Acaba elogiant les condicions del senyor Dato.

«El Liberal» en son editorial manifesta sa complacencia per la solució donada a la crisi.

Diu que'l senyor Maura se n'ha anat i que en la maleta porta tot el bagatge sangnant de 1909.

«El País» creu que'l Poder ha degut donar-se a un lliberal prestigiós i equidistant d'una i altra rama, decretant-se la disolució de les Corts, si a son judici, no podía governar amb les presents.

En Dato — afegeix — s'encarrega del Poder després de refusar-lo En Maura, qui amb sa fera actitut, s'ha col·locat uns coixes per damunt de lliberals i conservadors.

En Maura, després de mantenir la carta de gener, digué:

«Adeu, Madrid, que et quedes sense més gent amb vergonya, que jo i els que m'han xiulat.»

La vinguda d'En Dato al Poder representa el mal més petit i un semi-triomf per a l'opinió; per al reformisme, una trompada als massos, i per a En Maura, un triomf personal i un fracás político.

«La Mañana» reproduceix les opinions que va exposar el senyor García Prieto al rei a l'ésser consultat per aquest, advocant per la formació d'un gabinet Villanueva en cas de no ésser ell cridat al Poder.

Desmenteix rodonament que'l senyor García Prieto demanés el decret de disolució de les Corts. Termina el periódic afirmant que ahir va morir el partit lliberal en mans del comte de Romanones.

«El Radical» diu: Tinguin o no éxit les andances del senyor Dato, lo cert és que la opinió pública ha rebut una satisfacció del poder moderador descartant a En Maura i En La Cierva.

Madrid, xiulant al senyor Maura, recollí ahir l'inspiració de tota Espanya, i afegeix:

Els radicals hem complert nostre deure: diguerem «Maura, no» i ahí ha sigut. Si la bojería d'En Maura los contagiosa i el règim es tirés algun cop en braços d'aquell, el poble esponyol tornaría pels furs de sa dignitat, de la pau pública i de sa llibertat.

«El Universo» diu que son vergonyoses les concepcioncies del partit lliberal, el qual ha plantejat a la Corona un greu problema. Afegeix que'ls lliberals han demostrat sa absoluta incapacitat per el govern, peró que ademés han fet impossible el torn pacific dels partits.

«El Socialista» diu: Ajornem nostra opinió sobre el Govern Dato fins que s'adequi al seguéix les inspiracions d'En Maura o si obra per compte propi.

Creiem, no obstant, que la solució de la crisi no s'ajusta a les bones pràctiques constitucionals, puix el país no vol conservadors. Aquesta crisi és una crisi fernandina.

EN MAURA

La nota que entregá el senyor Maura al rei diu en substancia lo següent:

Que ell sol s'encarregará del poder amb el mateix Govern i els procediments de l'últim que va presidir, restituint les coses al ésser i estat de 1909;

Que'ls quatre anys d'actuació lliberal han sigut farándula i s'hauría d'esborrar fins l'últim vestigi;

Que a Espanya no hi ha opinió: hi ha sols una suma de tradicions i d'interessos respectables que representa la dreta;

Que l'esquerra monárquica és un conjunt merat de complaconcies i condescendencies

amb republicans benévols amb aquéixos procediments i periodistes subvencionats.

Que procedeix decentranyar tot això amb assistencia personal i permanent del poder reial.

Que insisteix en crear un partit liberal idoni, no considerant tals a cap de les actuals branques;

Que res d'això perveix per a formar Govern;

Que episodis com la vaga de Barcelona serán memorables en l'historia;

Que no negava existeixen dintre del partit conservador homes capaços d'imitar aquests procediments liberals, potser amb major eficacia.

Que's devia apelar a ells, per més que res tindria que veure amb ells, ni els volia.

El senyor Maura va enviar ahir el text a «La Epoca».

Dit text es va composar i s'ajusta, peró es va desistir després de publicar-lo.

No per això deixará d'ésser conegut.

Els darristes coneixen l'extracte del document formulant enérgiques protestes de que de seguir tindrá gran ressonancia.

A primeres hores de la tarde corregué com molt válid el rumor de que'l senyor Maura havia tornat a Madrid; lluny d'ésser confirmat ha resultat completament inexacte.

Hem estat en el domicili del senyor Maura i ens han manifestat que no l'esperaven avui.

En el carrer de la Llealtat patrullen algunes perelles de Seguretat i en el portal de la casa d'En Maura es troben diversos agents de policía; tots els que composen la ronda que té per a sa seguretat personal.

EN SÁNCHEZ TOCA

El senyor Sánchez Toca ha fet les seguents manifestacions:

Els trámits que porta aquesta crisi en mans de la regia prerogativa apareixen de altissima exemplaritat des del punt de vista de la legalitat constitucional; peró a la vegada resulten esgotadoriament amfi a l'amentaris pels procediments amb que l'ha plantejat el president del Consell de ministres sortini, per a fugir del Parlament sense respondre degudament de sa conducta ministerial.

En les pàgines de la «A B C» d'aquest matí trobo reproduit amb perfecte resúm sintétic lo més fonamental dels meus judicis sobre la manera d'haver-se plantejat aquesta crisi.

A això m'atino, excusant-me reproduir-lo o ampliar-lo.

Des de París

ELS DIARIS FRANCESOS

París. — «L'Excelsior», parlant de la crisi ministerial espanyola, diu que's pot comptar amb la prudencia i l'experiencia del rei Alfons XIII per a assegurar que tindrá la solució más conforme aimb els interessos del país.

«L'Echo de París» diu que les altes qualitats de que ha donat proves el monarca espanyol inspiren una confiança en la decisió que adopti i donen indestructible valor a l'aproximació franco-espanyola.

«Le Journal» diu que la solució de la crisi no influirá en les relacions franco-espanyoles. L'obra d'aproximació, de la qual ha senyalat el viatge de M. Poincaré una expansió, está tan directament inspirada pel rei que no és de témer que sigui afectada per les incidencies de la política interior.

«Le Gaulois» creu igualment que la crisi actual no tindrá cap influencia desagradable en la política exterior espanyola i en les relacions entre Espanya i França, perque'l rei está d'acord amb l'opinió sobre el principi capital de que l'estreta col-laboració dels dos pobles és de necessitat vital per a la prosperitat d'Espanya.

«Le Temps» estima que'l fracás és lleuger per a En Romanones i no és cap victoria per a En García Prieto.

El «Journal des Debats» diu que, en tota hipótesis respecte de la solució de la crisi, els francesos conservarán bon record d'En Romanones, qui s'ha mostrat amic constant i decidit de França.

«Le Gaulois» pregunta si, en cas de fracassar el senyor Dato en la seva tentativa, els leiders del partit liberal no adoptarán una actitut més raonable, deposant les seves qüestions personals, per a fer possible la continuació dels liberals d'accord amb els desitjos del rei.

«La Lanterne» fa vots per a que's dissolguin les Corts i vingui una altra majoria liberal.

«Le Petite République» creu que la política espanyola posa per un período decisiu per a la Corona i el país.

«L'Humanité» espera que la crisi actual assenyalará la decadencia de la dinastia monterista i el començament d'un régim verament constitucional i parlamentari.

«Le Rappel» diu que França fa vots per la reconstitució de la majoria liberal i el restabliment del Gabinet liberal.

«La República Francesa» espera conéixer la solució de la crisi per a apreciar l'influencia que pugui tenir en les relacions franco-espanyoles.

El «Gil Blas» diu que un canvi en la política interior d'Espanya pot tenir greu repercusió en la política exterior i lamenta la tornada dels conservadors. Espera que la solució Dato será efimera.

«L'Action Française» creu que l'aproximació franco-espanyola ha contribuit a l'escisió dels liberals.

«Le Figaro» veu en el telegrama del comte de Romanones a l'Agencia Havas un fet que explica una época, i posa de relleu l'esperit d'una societat, donant el sentit del seu passat i marcant un signe dels temps, amb el triomf de l'opinió pública.

Crida a Espanya

Som en hora de sinceritats. La nostra pluma ha tingut, té i tindrá virulencies insurgents. Tanta fe com tenim amb els ideals redentors nostres i amb la vitalitat de Catalunya, proporcionalment, en tenim tan poca amb els homes i l'energía d'Espanya. Molt altra hauria sigut la ruta seguida si Espanya hagués tingut energies i coneixement de la dignitat col-lectiva.

Espanya! Un día per a tu de mal fat, un Salisbury et condemná a desapareixer. Més tard un Silvela home de la raça dels vells patricis, noble amb bl sons, no't trobá el pols. Durant anys un nome llaure, un veritable patriota posá a la vergonya tots els teus vicis i les seves podridures per a veure si de vergonya et revoltaves.

Peró endebades! Tu sembles insensible al bé i al mal. La profecia del governant anglés no serví res menys que per a construir unes quantes llars retóriques de paper, sense perfums de virtitat. El diagnóstic d'En Silvela no't causava cap emoció. Les paraules apocalíptiques del nou Daniel de Graus queien en la teva ánima, la dolorien un moment i res.

Are'ls tres homes han mort i les seves profecies resten en peu, per que tu restes encara igualment masella.

Aquelles que't volen subjectar al seu domini et diuen que tu vas camí de regeneració Mentida! Mentida!

Aquesta prosperitat momentania que avui t'esvaneix, es més fetícia que real. Vas de no desperiar amb una caiguda a l'abim!

Pregunta a la França, la nostre amiga; pregunta a l'Alemanya imperial; a l'Italia ubérrima, de la monarquia liberal; a l'Anglaterra, liberadora de pobles; pregunta a tots els estats de la terra que són i representen quelcom, i veurás que arreu els negocis creixen, en molts llocs en proporcions per tu desconegudes. No't fis d'aquesta aparent prosperitat material que'ls que't volen al seu domini, et fan ballar pels ulls per a enlluernar-te, com amb miralls de cases nieses.

Encara está per a fer la teva cultura; encara tens planes incultes en el cor del teu terrer; encara les montanyes son pelades d'arbrats; els llocs son arrasats; les aigües dels rius sense fre ni barrera, enrunen els pobles encara el govern es'n en mans de caciques i oligarquies; no s'ha construit res; no s'ha sanejat res; tot está igual com estava quan en Costa et deia: Absent i camina.

Per això volem amb la nostra pluma honrada dir-te i dir als teus homes, als que, bons o dolents, et governen, paraules de sinceritat, d'oportuna necessitat en el moment que passa.

Als teus governants és precís dir-los-hi quin és el seu deure, puix, aquí tothom sembla oblidar la seva missió.

Els teus governs han d'oblidar, una vegada per a sempre, lo que han sigut, lo que són i no pensar més que en lo que deuen ésser. Més que pel bé de la república han treballat fins ara. Espanya, pel seu bé! pel bé dels seus. Els interessos públics han sigut posats als interessos particulars i de banderia. I aixís no s'ha pogut fer cap obra durable, forta i sana, ni s'ha laborat más que amb la vista clavada en la maniobra de l'adversari i en el viure del moment.

Han oblidat sempre les lleis totes de la lógica i de l'evolució, i a les demandes col-lectives han oposat una negativa sistemática, unes vegades per ignorancia del problema plantejat, altres per odi als obrers de la nova idea, altrues per les dues causes. Ve de lluny el mal i de lluny les conseqüencies. L'insensatesa dels governants ha produit la desesperació dels defensors de les noves ideologies. Han vingut després les catástrofes. De primer un imperi americá es perdé en les seves mans, darrerament, Cuba, Filipines, Puerto Rico, et foren arrebassades per la seva culpa. Qui sab si demá veurás igualment desaparéixer les colonies llunyanes de l'Africa, les envejades illes de l'Atlántic...

Els teus governants no recorden que governar és preveure i tot ho confien, en darrera apelació, a la mó de les baionetes i a la veu del canó.

Espanya! Els teus polítics son cegos, els més cegos de la terra civilitzada. Poques vegades els mou un ideal de grandesa. Sempre o quasi sempre, caminen arrán de terra. No veus tu mateix quanta petitesa en el món de la política? No veus com es barallen i intriguen per a aconseguir el poder o per a detentar-lo? Si les nacions que'ns volen al seu costat ens haguessin de volguer per l'espiritualitat i ideals dels teus polítics centralistes, aniríem eternament sols. Demana, dones als teus polítics que tinguin una hora de patriotisme veritat i clarivident. Que no s'oposin a la marxa ascendent del nostre poble, de Catalunya. Que escullexin entre la pau i l'inquietut.

Espanya! No't deixis enganyar més per cants de sirena ni per raons de farandulera. A aquells que't parlin de patria demana'ls-hi primer les seves executories de noblesa política, veies com i de quina manera han fet fortuna i carrera i després pregunta'ls-hi si el patriotisme consisteix en fer de tu lo que vulguin i en disputar-se els trozos de la túnica que t'han arrabassat. Després demana'ls-hi perqué van contra nosaltres. Ja veurás com no saben dir-te altra cosa que lo que diguéren enfáticamen, tontament quan els pobles colonials demanaven la seva autonomia.

Nosaltres si volem la nostre autonomia és perqué en primer lloc, ens pertany per raons históriques i étniques, perque ademés, ens en creiem dignes, és per a fer más gran i próspera a Catalunya.

Creus tu, amb veritat patriótica, que concedir-nos unes reformes administratives, será en perjudici teu? No ho pots ni tens creure. El nostre exemple, hi ha res més el-loqüent que l'exemple? despertará les energies dormides, en creará de noves, entre la gent de tots els pobles d'Espanya, i aquella regeneració que temps ha el predicquen i no assoleixes mai, será un fet.

L'hora de la teva grandesa será arribada. Catalunya ampliará la seva cultura, totes les seves institucions socials, acreixerá la seva riquesa, fará, com a Bélgica, que en un territori reduit hi puguin viure els homes, contents de la terra, fins a quatre o cinc milions en benefici nostre, peró també un benefici teu: de tots.

No creguis pas, per això, que nosaltres ens acontentem amb la minca reforma que la Mancomunitat representa. Anem más enllá, fins a la plena consecució de l'autonomia. La Mancomunitat será la prova de que som un poble que's sab governar que és major d'edat per a fruir de llibertats més amples.

No demanem res avui. Sabem que no res es pot caminar a saltsen époques de revolució.

L'hora de la demanda aimda no ha arribat, ni desitgem que arribi mai. Peró seríem un poble indigne si deixávem que la nostra condició fos escarnida.

Espanya! Es per això que la nostra raça s'alxecat en alçament legal. Que no's vulgui llançar-la a la desesperació, mala consellera per als pobles i per als homes.

PERE DE PRADES.

La Casa de Correus

La «Gaceta» ha publicat una reial ordre anunciant que's fará el concurs de projectes per a la Casa de Correus de Barcelona.

Tard ha vingut la mida, peró a la fi ha vingut. Fa temps que'l clos on s'ha d'alzar el futur Palau de Comunicacions de Barcelona, está esperant, desembaraçat de tots obstacles. Per qué no's feia el concurs, doncs? Seria curiós saber-ho, seria molt interessant conéixer als que s'han oposat o bé han posat obstacles a qué'l concurs se anunciés.

El senyor Cot'aso, que tant s'interessá als primers moments per a que siguès possible la construcció de la Casa de Correus, hauría de pendre's tot lo que a ella afecti amb la matina resolució que va posar en la solució d'aquest plet. Seria per a ell una fulla brillant de la seva actuació en l'Ajuntament, si podia veure incorporat definitivament, el seu nom, a la construcció d'aquesta obra que tant íntimament va enllaçada amb el desenrollo de la Reforma.

L'obertura de la primera secció de la gran via Laietana és completa, manca poc per a que la seva urbanització sigui total. Peró, amb tot i això, no més dugues enses s'han construit en tota la seva extensió, i aquestes encara les ha fet construir el Banc Hispano-Colonial, que és l'encarregat de les obres de la Reforma.

La construcció de la Casa de Correus donaría, indubtablement, un gran impuls a la construcció d'edificis particulars i ademés la ciutat tindria aviat un altre aire de caráctor monumental. Es precís, dones, que se activi tot lo que tingui relació amb obra de tanta importancia per al desplegament de la Reforma.

Per altra part, el nostre servei de correus i telégrafs, millooraría sens dubte; de lo qual, precisament, n'estem ben necessitats.

Cal, dones, que no es deixi novament en l'oblit tant interessant obra. El senyor Cellaso pot i deu fer tot lo que manca, encara que les circumstancies l'allunyin de l'alcaldia.

A quarta plana: Espectacles i Butlleti Comercial.

Les eleccions municipals

A Badalona

La coalició republicana ha fet revivre l'entusiasme de tots els elements liberals de la veina ciutat, als quals en eleccions anteriors, al presentar-se desunits, per a donar la batalla a les dretes, faltava sens dubte l'ardiment que inspira la confiança en el triomf.

Ara, al revés, aquesta confiança és tal entre tots els lliberals i republicans de Badalona que ja tenen per descomptat el triomf en els districtes segón, tercer i quart, i en l'altre que resta no digui el primer, és tant petita la diferencia entre els vots de les dretes i els de les fraccions republicanes obtinguts en eleccions anteriors, que és d'esperar que un triomf complet vindrà a coronar el loable esforç de la coalició.

Acusa aquesta esperança l'entusiasme que regna en els Centré d'U. F. N. R. i Casa del Poble, els quals cada dia es veuen atestats de correligionaris que treballen activament en la preparació i organització perfecta de la gran batalla.

Els elements de la dreta, davant la por d'una desfeta, fan esforços sobrehumans per a treure, al menys el millor partit possible de la próxima lluita, i a aquest fi ja comencen a coaccionar escandalosament a tots els treballadors i empleats que estan a les seves ordres, repartéixen diners a mans plenes i posen en jóc tots els ressorts que'ls ofereix el tenir en ses mans les regnes del poder, recorrent totes les cases que percebéixen socors de beneficencia, prometen empleus, dispensant tota mena de proteccions i fent els ulls grossos a tots els abusos i injusticies.

La coalició republicana no ha donat encara el nom dels séus candidats perquè espera que la superioritat resolgui el recurs que aixecaren les minories de l'Ajuntament contra la negativa d'aquest a efectuar els sorteig dels regidors que cobreixen vagants extraordinaries i l'arbitraria distribució de les ordinaries entre'ls districtes. Hi ha molta especació per a conéixer la resolució del Governador, la qual els reaccionaris, pel compte que'ls té, pretenen torcer, posant en jóc tota classe de influencies.

La coalició ha publicat un manifest explicant la seva actitut i els séus propósits; aquest document ha produit excel-lent efecte entre tots els elements lliberals i fins i tot entre alguns elements de la dreta que veuen amb disgust l'actuació xorca dels séus correligionaris, i ha desconcertat als dretistes militants en forma tal que ja comencen a abocar sobre d'ell tota la seva bilis, que no és pas poca.

També té anunciat per a avui, dimarts, son primer acte públic, que consistirà en un gran miting de presentació de la coalició, per a explicar detalladament els motius que la fan necessaria i el seu programa a cumplir. L'acte es celebrarà a les 9 de la nit en el Teatre Espanyol, i hi pendràn part, ademés dels prohoms lliberals de Badalona, els prestigiosos oradors d'aquéixa capital nostra, amics senyors Layna i Mallafré, i els senyors Valentí Camp i Puig d'Asper.

A aquest miting seguiràn altres que la Comissió electoral está ja organitzant, i és segur que's veuràn tots molt concorreguts i que en ells se patentitzará l'entusiasme indescriptible que entre tots els elements lliberals de Badalona ha despertat la coalició republicana.

Oficines electorals

Ciutadans: Convocades les eleccions de regidors per al proper diumenge dia 9 de novembre, la J. M. d'Unió Federal Nacionalista Republicana, posa a disposició dels electors les seves oficines d'informació electoral en els llocs i hores seguents:

OFICINA CENTRAL

C. N. R., Pelai, 42, pral. — De 10 a 1, de 3 a 7 i de 9 a 11 del vespre.

DISTRICTE I

Ateneu Pi i Margall, Ginebra, 19 (Barceloneta). — De 4 a 8 i de 9 a 12 nit.
Centre Federal del Poble Nou, Mariàn Aguiló, 27. — De 9 a 12 nit.

DISTRICTE II

Centre d'Unió Federal Nacionalista Republicana, Passatge Sant Benet, 8. —De 8 a 12 nit.

DISTRICTE III

Centre d'Unió Federal Nacionalista Republicana, Sant Simplici, 4 i 6, pral. —De 4 a 8 i de 9 a 12 nit.

DISTRICTE IV

C. N. R., Bailèn, 108. — De 9 a 11 nit
C. N. R. de Gracia, Llibertat, 2 i 4. — De 9 a 11 nit.

DISTRICTE V

Carrer de la Cera, 13, (Cervecería). — De 10 matí a 12 de la nit.
Ateneu Integral, Sant Pau, 83, baixos. — De 10 a 12 de la nit.

DISTRICTE VI

Centre Federal Nacionalista Republicà Vallerca, Consell de Cent, 263. — De 9 a 12 nit.

DISTRICTE VII

Foment Republicà Català de Sans, Passatge d'En Cros, 5. — De 8 a 12 matí i de 2 tarde a 11 nit.
Centre Català Republicà «Sang Nova» (Hostafrancs), Vilardell, 19. — De 8 a 12 matí i de 2 tarde a 11 nit.
Ateneu «Democracia», Aragó, 135. — De 11 matí a 2 tarde i de 9 a 11 nit.
C. N. R., Rosal, 31, primer (Poble Sec). —De 9 a 11 nit.

DISTRICTE VIII

Ateneu Gracienc, Salmerón, 27 i 29. — 10 a 12 nit.
C. N. R. de Gracia, Llibertat, 2 i 4. — De 8 a 12 nit.
C. N. R. de Sant Gervasi, Laforja, 222. —De 9 a 12 matí, de 2 a 6 tarde i de 8 a 10 nit.

DISTRICTE IX

Aveng Nacionalista Republicà de Sant Andreu, Doctor Sampons, 90. — De 8 a 12 nit.
Centre Republicà Federal Nacionalista de Horta, Plaça Creus, 7. — De 8 a 10 nit.
Ateneu Llibertat, Muntanya, 111 (Camp de l'Arpa). — De 8 a 10 nit.
Associació Autonomista Rupiblicana, Sagrera, 155 (Can Gaig). — De 8 a 10 nit.

DISTRICTE X

Centre Federal Nacionalista Republicà del Clot, Muntanya, 7 i 9. — De 9 a 12 nit.

Les llistes estàn confeccionades amb arreglo al cens de 1907, i rectificades pel mes de Març d'enguany, això fa que la busca dels electors es faci bon xic difícil pels canvis de domicili, i convé que aquests s'apressurin a concórrer a les oficines a consultar-les, i no ho esperin pels darrers dies, doncs amb les aglomeracions es fa mala feina.

Plana económica d' "El Poble Català"

Sumari de la XVIII, que sortirá dema

«Els jutjats i el comerç». — «Concepte de l'operació de fi de mes a la Borsa de Barcelona», per Pere Corominas. — «El comerç d'Espanya amb Xina», per J. Mas i Roura. — «L'industria catalana»: Gironas. — «El Canal de Panamá». — «Crónica financiera: la situació política i la hisenda», per A. Caballer. — «Revista Bursátil», per X. — «Informació General».

Crònica Científica

El diagnóstic precoç de l'embaraç

Un nou descobriment, d'una extraordinaria trascendencia, acaba de realitzar-se en el camp de la ciencia médica. Aquesta important branca del saber pot ja des d'ara ajuntar una nova victoria científica a les moltes que d'un temps ençá van obtenint els seus conreuadors.

Amb aquest nou descobriment podrá fer-se, d'una manera prematura, el diagnóstic de l'estat d'embaraç mitjançant l'análisi de una mica de sang.

Aquest diagnóstic, tant difícil pels medis ordinaris, pot revestir una gran importancia, especialment per a una intervenció quirúrgica, o quan l'interessada, greument atacada de tuberculosi o d'una afecció cardíaca, experimentaria un tal perjudici de la gestació que l'tocdeg s'abroga a voltes el dret d'interromprel'n el curs...

El método consisteix en revelar en el serum sanguini la presencia de cers ferments específics, de certes albúmines que no se hi troben pas habitualment, i que son elaborades, des del començament de l'embaraç, per la placenta, orgue que manté adherit el fetus dins de l'úterus matern.

En aquestes condicions, el producte de la «diálisis», és a dir, de la filtració a través una membrana del serum adicionat de un petit fragment de placenta, pren una bonica coloració blava sota l'acció d'un reactiu anomenat «ninhydrine». Aquest important descobriment és degut al professor Abderhalden, de Halle, descobriment que la *fisiología* comparada, a dir veritat, no ha confirmat encara definitivament.

Pel método del serodiagnóstic és precisa actualment l'existencia sospitada de tal o qual infecció latent que no ha deixat de modificar imperceptiblement la composició de la sang. Tal passa amb la reacció d'En Wassermann per al diagnóstic de la sífili.

L'embaraç no's pot comparar a un estat morbós passatger? El fetus implantat dins l'úterus imposa transformacions a la sang materna que sols la delicada reacció d'Abderhalden és capaç de revelar.

Altrament aquest nou método enclou un gran interés médico-legal per als casos de avortament o de part clandestí.

Experiencies realitzades durant algún temps en les clíniques d'Obstetricia de les principals facultats de medicina franceses, principalment en les de París i Burdeus, precisen les condicions d'aquesta sugestiva prova de laboratori, que constituirá, segurament, un altre triomf de la química biológica moderna.

ECOS

EL NOSTRE despertar d'avui ha estat acompanyat per una gran riallada.

Era un germá qui reia, agitant un periódic.

—¡Tu! mira, l'«Antoñito»...

—¿Qué?

—L'han agafat per anarquista, diu que va tatuat. Tot el passatge de la Concepció esdevindrá astorat.

Anarquista, tatuat, tot el senyoret Antoni Morales i Llorens, catedrátic auxiliar de la Facultat de Medecina, fill de don Antoni Morales i Pérez, catedrátic de Patología Quirúrgica?

Les rialles del meu germá se m'han encomanat, rient m'he posat els calsotets, rient m'he rentat i rient som eixit de casa.

Quan he trobat un company he reproduit l'escena del meu despertar.

—Tu, sabs, l'«Antoñito»...

—¿Qué?

—L'han agafat per anarquista, diu que va tatuat.

L'amic s'ha sentit amprat per la mateixa hilaritat nostra.

Després cansades les barres de contraccions, aixugats els ulls de les llágrimes alegres, un hom se fica les mans a les butxaques i rumia.

Ja no són rialles aleshores. ¿Cóm és que pot detenir-se a un ciutadá honorable, il-lustrat, vestit correctíssimament, per l'únic delicte de córrer quan hi ha un aldarull?

¡Ah! el ciutadá detingut era catalá, procedent de Barcelona.

El bon Morales ne guardará record.

Jo, al trobtar-lo, li diré:

—¡Tu, ensenya'm el tatuatge!

Ell fará:

—¿Qué?

—Noi, el diari ho porta.

—o—

L'HIVERN SE'NS tire a sobre encara que la fredaça no estremeix la córpora; peró un hom avisat serveix com dos i el groixut vestit no'ns fará cap nosa. Así, ens arribem a casa el sastre i ens fem midar.

L'artista canta:

—37.

I l'aprenent respón:

—37.

—46.

—46.

—78.

—78.

Després En Cabané, ens mostra les teles.

Permet lector, que fem una lleugera semblança d'En Cabané, ádhuc procurarem fer-la subtil.

En Cabané és de Sabadell i Sabadell és el Reus de la provincia de Barcelona. De Sabadell en surten els Morrals quan se tracta d'ácrates, els Casablancas referent a inventors i els Cabané, quan el negoci és de sastreria.

Ell és un home llarg i prim, té un nas llarg i una mica vermell al cap d'avall, la cabellera és brodada d'argent, el rostre és rasurat. Té la gran ventatja de que quan de periodistes catalanistes se tracta s'hayé a totes les combinacions de pagament possibles. Encara, sobre, fa bona cara.

¡Molt bé! Som lector en que l'amic sastre Cabané ens mostra les teles.

—Jo vui un gris.

—Molt bé. Hi han molts grisos; com hi han vestits de coloraines, i teles serioses.

—Jo vui un gris.

—Molt bé. Peró abans, miri's això.

Davant dels nostres ulls desfilen unes coses estranyes, un hom no sab si són pintures del tant alabat En Joan Colom o lo que sóu. Tot l'arc de Sant Martí balla allí sobre. Vermell i blau, groc i morat, verd i taronja se barregen en els tals teixits com en la cua d'un paó. ¿Cóm fará senyores el jove qui vesteixi un trajo aixi?

Si nosaltres tinguéssim cabals per a fernos dos o tres vestits cada temporada, dels tres ens em fariem dos o un d'aquesta roba de coloraines.

No pot ésser.

No, jo vui, jo necessito un vestit gris, m'ha de durar tota la temporada.

—o—

A LA VANGUARDIA tenen tot de fills directes, tot de corresponsals, tot de col-laboradors, alguns d'ells bons.

A més tenen uns traductors del francés admirables.

Miru:

«Estaba resuelto de llevar a cabo la aventura a todo trance, por más que veía cerca la muerte. Al salir de San Rafael estaba resuelto de vencer o de morir.»

«De llevar.»

«De vencer.»

«De morir.»

Guau! Guau! Guau!

El futur Congrés jurídic de llengua catalana

Distingidíssims companys han portat a la premsa uns quants comentaris, glosant l'idea de celebrar un Congrés de Dret de llengua catalana. Ja era hora d'arribárhi... ¡Dret catalá; expressió del sentit jurídic de nostra patria; factor, un dels més essencials, de l'existencia seva!...

El dret d'un poble és massa excels per a abandonar-lo en un piadós oblit. Constitueix un ressort secret de la Natura, un dels originaris motors, mercès als quals, a través de la complexa exaltació de la vida, avança la col-lectivitat segellada amb una manifestació priginal i propia que fa dir: «aquí hi ha un poble».

Obra, sí, el Dret, com diu un gran pensador, al costat d'altres factors: Llengua, Moral, Literatura, Ciencia, Comerç, que són, com ell, rodatges de la misteriosa mecánica mundanal, contribuint tots, en una imponent sinergía social, a que la Nacionalitat seguexi amb vital poderiu cap a les ombroses boires de son destí, cap a l'eterm misteri del pervindre. Peró, dintre tal col-laboració, representa l'ideal jurídic l'ideal més august i preeminent, potser per la tendencia innata dels homes, a col-locar per damunt de tot la justicia.

Així, dones, l'iniciativa mereix els honors d'acullida entusiasta. Hem d'anar a la celebració de dit Congrés. En ell, al costat d'un conjunt de necessitats de nostra classe, hauràn de figurar, com qüestió de discussió preferent, les nostres institucions jurídiques.

Catalunya, d'ençà del Decret de Nova Planta, rebé una ferida mortal. Son Dret, privat d'una de les fonts més indispensables —la llei—sobre tot en nostra época, resta estancat, i s'hauría submergit en les ombres del no res a no-gebre l'halé vivificador del costum.

Aquest estat de coses resultà un predomini del règim jurídic de Castella. Els Tribunals tendien a aplicar-lo, extenent mercès al treball obscur, peró definitiu de la jurisprudencia, aquell règim per Catalunya. I per això, no podem ni devem passar-hi. El Dret, abstractament considerat, no mereix honors d'indiscutible acatament; sols és respectable quan se regoneix en ell el treball dolorós, peró fecond, de tot un poble, que ha sorgit de la vida seva, com una mena de producció orgánica de sa historia.

Els catalans tenim nostre Dret, i solament a ell estimem. Aquell que hagi nascut en altre lloc, ni servirà per a regular nostres típiques necessitats, ni el sentirem en nostre ànim, en el qual, per sediments atávics ressonen encar inconfondibles i bravés les veus perdurables dels antepassats, desaparegut materialment de la terra, però vivents en les petjades que han deixat en nosaltres. Aquesta supervivencia, aquesta existencia secreta de virtualitats d'altres dies, aquest estrany remolí d'ombres sagrades, constitueix la tradició jurídica. Pesa tant ella, que quan ens imposen noves normes, s'alça de l'espirit una resistencia indomptable. ¿Com no ha d'ésser necessari, dones, parlar de tot això en un Congrés?

Naturalment, al portar a l'ordre del dia nostre dret caldrá precisar-lo i en alguns punts modernitzar-lo. Com tota naturalesa d'ordre moral o físic, està subjecte el dret a una eterna evolució en les seves manifestacions. Amb la vista fita sempre en el demá, va presentant aspectes cada jorn canviats per a posar-se en perfecta equació amb l'época. I l'activitat legislativa catalana fa dos cents anys que fou aturada i va emmudir.

Mes, passant per lo que sigui necessari, el fet és que posseim una quantitat de regles jurídiques, escrites o consuetudinaries de gran valua, constitutives no d'especialitats del dret comú, no d'illots isolats sense una continuitat ostensible, sinó dignes de formar un Cos jurídic entier, viu i orgánic. Es que al costat de la llei, tenim l'imperi del costum, mercès a qual influencia és nostra organització legal essencialment lliberal, sense emmarcar tiránicament els actes dintre les restrictives fites de disposicions de allistes i reglamentaries.

En definitiva: posseim un gran Dret, per a que arribem a oblidar-nos en. Nostra Nacionalitat ha sofert l'influencia cada volta més dura, de normes que no comprenem. I una legislació no s'estima pels qui deuen sotsmetre's-hi mes que quan la senten aquests d'accord amb la seva ánima, inspirant-los-hi una devoció instintiva.

JOSEP M.ª PI i SUÑER.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Dilluns 27 d'octubre i dies següents

Gran Exposició i venda de

Novitats d'hivern

EXCEPCIONALS OCASIONS EN

Vestits, Abrigs, Berrets i Genres de punt, per a senyora cavaller i nens. Bates, Bruses, Matinés, Faldilles, Refaixos, Pelletería, Cotilles Guants, Bufandes, Nubes, Manteletes, Formes per a Berret

Llanes, Velluts, Forros

Teixits i estampats de coló

Pellices, Ermi les, Camises, Corbates i Calçat per a cavaller, Sabates per a tennis i football, etc., etc.

Complet assortit en Vins generosos, Xampanys i licors de les millors marques.-Neules selectes de llimó, vainilla i llet. Galetes de Camprodón

PANELLETS classe extra el kilo, a pts. 3'25

Gran varietat en CORONES FUNEBRES Lamparetes i fanals per a cementiri

Del Govern civil

Protecció a l'infancia

Ahir va reunir-se en el local de ses oficines, la Secció primera (Puericultura i Primera Infancia) de la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat, accordant-se assenyalar a la Comissió de Pressupostos de la mateixa per a que siguin tingudes en compte en els pressuposos de l'any vinent les iniciatives de la Secció per al desenrotllo de la seva obra en el curs pròxim.

També's va accordar que'l Dr. Farriols formulés un projecte de nou Reglament per al funcionament dels Restaurants gratuits de Maternitat que sosté la Junta.

Per als esmentats Restaurants es despatxaren 24 solicituts de sobre alimentació presentades per altres tantes mares en estat de gestació o d'alletament.

De la crisi

Ahir migdia el governador digué als periodistes que no sabía cap noticia de Madrid, excepció feta de les que donaven els periòdics.

A la nit, en ocasió del mateix tema, tornà a dir que no tenía noves oficials i que no més sabía lo que tothom.

Afirmà que esperaría al nou governador.

Després, parlant del temps que haurà estat de governador a Barcelona, digué que amb tot i les greus coses que han passat durant el seu manament, no li sabía greu haver sigut governador, puix que amb la seva estada a Barcelona haurà après moltes coses que li serviràn en gran manera per a la seva vida futura de polític i d'escriptor.

La política vista des de Madrid o vista d'aquí és bon xic diferenta i d'això se'n poden treure bones ensenyances.

Cartells

En els balcons d'«El Progreso», apareguren ahir uns cartells amb algunes llegendes contra En Maura i els séus.

La policía es presentà a la redacció amb el propòsit de fer-los retirar, però no ho logrà, puix no se li va permetre l'entrada al-legant que no duia l'auto del jutge.

Parlant d'això el governador deia que ara més que mai volía ésser rigorós en el seu dever, puix no volía que ningú pogués pensar que ell desitjava crear dificultats o permetre extralimitacions contra la nova situació.

Visites

Estigué a visitar al governador l'alcalde dimissionari arribat de Madrid amb l'exprés del matí.

També visità al senyor Francos Rodríguez el bisbe de Vic senyor Torres i Bages.

De l'Ajuntament

L'alcaldía

El senyor Collaso ha retornat de Madrid havent presentat la dimissió del càrrec al Govern.

El senyor Mir i Miró s'ha encarregat novament de l'alcaldía cessant el senyor Vallés i Pujals en sa interinitat.

Butlleti del Treball

ELS ESTAMPADORS.

DUES REUNIONS

La Societat d'Estampadors i Cilindradores, celebrará una reunió per als obrers de la fábrica Ricart, avui a dos quarts de set, en el local de la Fraternitat Republicana (La Flor) per assumptes relacionats amb l'esmentada casa.

—El dimecres celebrará reunió general la mateixa Societat, en l'Agrupació Obrera del Clot, a les nou de la nit.

L'objecte de la reunió és el de donar compte d'un ampli plan de reorganització del Sindicat, i de la marxa ascendent que segueix el mateix.

Ordre el dia:

Lectura de l'acta anterior.

¿Es convenient o no canviar de local?

Assumptes generals.

Borsa del treball

Dia 25-10-13

Ofertes

2900 Dependent práctic venda teixits per fóra intern, de 20 a 25 anys.
2901-03 Corredors per a capses de cartró coneguin l'art i amb clientela.
2904 Dona aiquetadora práctica jove.
2908 Mig oficial fuster jove o oficial de més de 50 anys, català.
2906 Jove que conegui la moneda.
2907-08 Meritoris avançats, de 16 a 17 anys.
2909-10 Groms-recaders, d'uns 14 anys.
2911 Aprenent teixits, d'uns 14 anys.
2912 Aprenent per a decoració de cristall.
2913 Recader, d'uns 14 anys.
2914 Groom, de 14 a 16 anys.
2915 Corresponsal francés, alemany i anglés, molt práctic.
2916 Senyoreta mecanógrafa, taquígrafa francés.
2917 Escriptori amb comptabilitat, práctica comercial, conegui llibres auxiliar, correspondencia fracturació expedicions, de 18 a 22 anys.
2918 Jove tingui práctica en cálcul factures molt bona lletra, d'uns 22 anys llure de quintes.
2919 Aprenent de mercería.
2920 Oficial llauner, jove.
2921 Dependent venda sastrería, genres de punt, camisería, de 18 a 25 anys.
2922 Moço robust per a repartidor i cobrador, de 20 a 25 anys.
2923-25 Senyores o senyoretes per a corbatoleres visitar domicilis.
2926 Escriptori amb práctica mecanógraf, de 18 a 20 anys.
2927-29 Corredors d'anuncis práctics.
2930 Moço català, de 20 a 25 anys, que sigui llegir i escriure.
2931 Oficial, lampista, electricista i llauner, de 25 a 28 anys.
2932 Oficial minervista jove.
2933 Moço jove, de 25 a 30 anys.

Successos

N'Antoni Rubio Mañagil, de 50 anys, va rebre un got a En Francisco Guimerà Haldon, de 36 anys, i li causà una ferida contusa en el cap, fugint immediatament.

El succés ocorregué en el moll d'Espanya, i el ferit fou curat en la Casa de Socorsos del Passeig de Colom.

—En la Casa de Socorsos del carrer d'En Barbarà, foren curats N'Ernest Roma Samomà i N'Enric Juveni Cervera, de 23 i 20 anys respectivament, els quals van lesionar-se en l'esmentat carrer, i es lesionaren mutuament ferides de pronòstic reservat en el pit.

Notes de Sport

Foot-ball

El Madrid F. C. desitjós de que'ls partits que ha de celebrar el dissabte i diumenge vinents contra'l F. C. Barcelona en el espléndid camp de jòc que aquestos darrers posseeixen revesteixi els caràcters d'una veritable solemnitat deportiva, ha aconseguit de llurs propis i importants elements, formar un equip digne rival dels blau-grana i en aquest hi figurarà el notable mig Walther Rotzski que tantes simpatíes compta entre nosaltres, i per quin club juga des de que fixà llur residencia a Madrid.

—En la nostra ciutat s'ha format un team pels següents joves:

Conforto, Aguilar, Trasi, Serrat, Bassols, Arola, Guilera, Amigó, Cava, Corominas, Masó, i que han denominat «Les Mancomunitats.»

Natació

En la Junta general celebrada divendres en el Club Natació Barcelona, s'elegí la següent Junta directiva:

President, Bernard Picornell.
Vice-president, Ròmul Bosch.
Secretari, Josep Enrich.
Vice-secretari, Emili Solé.
Tresorer, Antoni Fabregat.
Comptador, Celestí Siches.
Arxiver director de material, Martí Serra.
Vocal primer, Josep Masriera.
Vocal segón, Alvar Lafuente.

La Comissió deportiva quedà elegida en aquesta forma:

President, Emili Balat.
Secretari, Enric Quintana.
Vocal, Antoni Taxonera.

Sport-baso

Com de costum, el diumenge al matí, se jugaren en el Frontó Comtal entre socis de la «Real Sociedad Sport Vascos», els partits següents:

Primer partit a les onze del matí, els vermells senyors Martínez i Pin, guanyaren als blaus senyors Sunyer i Camps (J.), que quedaren a 38.

En el segón partit els vermells senyors Boli Sans, també guanyaren als blaus senyors Aballi i Barguñó, que quedaren a trenta sis.

Lawn-tennis

Diumenge comença'l torneig de tennis i que promet revestir extraordinaria importancia.

Per la seva extensió aplacem fins a dijous vinent els resultats obtinguts aquests primers dies del torneig.

Pedestrismo

Organitzada per l'«Atlétic S. C.» el día de Tots Sants es farà la cursa Volta a Barcelona en la que hi podrán pendre part tots els aficionats al pedestrisme.

En una de les pàgines de dijous ens en ocuparem extensament.

INFORMACIO DE BARCELONA

Els grans magatzéms «El Barato» han publicat ja el seu catáleg de novitats per a l'hivern, que no pot ésser més interessant.

Agraim l'atenció de l'enviu d'un exemplar.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

El Colegi de farmacéutics de Barcelona, celebrará sessió ordinaria, avui a les quatre de la tarde.

Raimost (Suc de raim) Restrenyiment, Ventrell, Febre, Convalescencia etc.

Amb motiu de la suspensió del miting que devía celebrar-se en el «Sportsments Parlo», ahir, i que no pogué tenir lloc per dificultats sorgides a darrera hora, s'anuncia que'l miting es celebrará avui, a les déu de la nit en el carrer del Carme, 77, café de París.

CORONES. Fábrica de totes classes. Preus baratíssims. Gran Exposició. E. SABATÉS, carrer Santa Agna, 23, pral.

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions la quantitat de pessetes 206,614, havent pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 186,758 pessetes, havent-se obert 188 libretes noves.

La casa Rossell del carrer del Comte de l'Assalt, 22, ens ha enviat el catáleg general per a l'hivern que ve.

En el catáleg es poden veure les novitats per a senyora, senyor i nen per a la temporada vinenta.

Agraim l'obsequi.

Tentost nascuda l'idea de celebrar l'Exposició d'Electricitat, innombrables nacions d'América i d'Europa, per medi dels seus cónsols respectius, s'han apressat a notificar la seva adhesió al projecte.

Entre aquestes adhesions es compten les dels cónsols de Dinamarca, Xile, Bélgica, Suiça, Nordamérica, República Argentina, Italia i Portugal.

Es de preveure que no faltará el concurs ni una sola de les nacions del món, en aquest gran certamen.

—Tintes SESORHELOS són regonegudes les millors a tot arreu.

Entre les adhesions darrerament rebudes pel Comité Executiu de l'Exposició Internacional d'Indústries elécti ues d'aquesta ciutat, hi figuren les de les personalitats seguents: D. Angel Ossorio i Gallardo, senyors Ventosa i Calvell, Bertrán i Musitu, marqués d'Alella, don Germerind de Azcárate, senyor González Besada, don Miquel Moya, don Josep Moregal, etc., etc.

Malgrat la reiterada campanya feta per la Junta Provincial de Protecció a l'Infancia i Repressió de la Mendicitat, donant la veu d'alerma sobre'l gran nombre d'accidents desgraciats dels que, en llur imprevisió i inconsciencia, són víctima molts xicots, i invitant al públic en general i a les autoritats especialment, per a que exerciten llur zel en prevenir tant deplorables casos; malgrat, encara, les encertades disposicions donades pel senyor alcalde als guardies municipals i urbans, encaminades al mateix objecte d'evitar que'ls nois vagin mig penjats d'amagatolis als darreres dels tramvies, coixes, automòbils, etc., segueix l'espectacle en igual, per no dir en major proporció, com si res se ens endonés la vida d'aquells infants, qui moltes vegades la perden en llur atreviment o resten lissiats per sempre.

No passa ni un sol día sense que en les Cases de Socorsos o farmacies hagin d'atendre algún cas dels que parlem; ahir mateix un xicot va caure d'un automòbil on anava agafat.

Ja hauría d'ésser hora de que'l vergonyós espectacle desaparegués dels nostres carrers i passeigs; no són les autoritats soles, hem d'ésser tots i quiscun dels ciutadans qui ens imponguem l'obligació d'evitar alló que tantes desgracies origina i tant mal pot fer al bon nom de Barcelona.

—Còlics nefrítics! Piperazina Dr. Grau

—Anglaterra, Alemanya, França, Austria i els Estats Units, es disputen la supremacia en la construcció moderna de formigó armat (acer i ciment), de la que's realitzen anualment milers d'obres. Referencies i pressupostos: Construccions i Paviments, S. A., (abans Miró Trepat i Companyía), Pelai, 1.

La Tresorería d'Hisenda ha adreçat als alcaldes dels Ajuntaments de Sant Feliu de Llobregat, Sant Ginés de Vilassar, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Joan de Vilassar, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Pere de Riudevitlles, Sant Pere de Torelló, Sant Pol de Mar, Sant Quintí de Mediona, Sant Quirze de Besora, Sant Sadurní de Noia, Subirats, Terrassa, Torelló, Vilatorta, Premià de Mar, Lavid, Malgrat, Manlleu, Martorell, Mataró, Monistrol, Mura, Olesa de Monserrat, Olost, Piera, Pla del Penadés, Premià de Mar, Rajadell, Rocafort, Alpens, Argentona, Berga, Bigas, Cabrils, Caneti de Mar, Canovellas, Cardedeu, Castellbisbal, Castelltersol, Cervelló i La Palma, Cornellá, Cubelles, Esparraguera, Granollers i Hospitalet, una comunicació referent a l'enviu a aquesta oficina de documents relacionats amb la recaudació dels arbitris substitutius de l'impost de consums del tercer trimestre de l'acte actual.

Amb més entusiasme que antany, ahir va celebrar-se a l'hotel Buenos Aires de Vallvidrera, l'àpat de germanor i de propaganda de la Mutua Fivaller.

Passaven d'un centenar els comensals, havent-se obsequiat a les senyores amb hermosos poms de flors a l'entrar a la sala del banquet. Aquest transcorregué en mig d'una franca alegria, i al moment del xampany brindaren per la prosperitat de la Mutua els senyors Payás, Vadell, Cunillera, aquest representant de la Federació de Mutues de Catalunya, que feu remarcar l'importancia de la Mutua, tant brillantment allí representada i que ha d'enorgullir, pel nom que porta, als germans que s'hi arreceren.

Tots els brindis foren entusiàsticament aplaudits pels mutualistes congregats, que sortiren complagudíssims de l'acte de germanor i amb ganes de tornar-se a reunir en major nombre encara, l'any que ve.

ANUNCIS OFICIALS

Emissió de 25.000 obligacions hipotecàries 5 per cent de Fuerzas Eléctricas de Cataluña S. A.

En la suscripció pública d'aquestes 25 mil Obligacions, celebrada avui en nostres oficines, han sigut suscrits 56.382 títols per 943 suscriptors; en conseqüencia segons lo disposat en les condicions d'emissió, es procedeix a prorrateig servintse les suscripcions a raó de 44'34 per 100 dels títols demanats.

Barcelona 27 d'octubre de 1913. — Banca Arnús, successora d'Evarist Arnús.

Informació de Catalunya

Palafrugell

PER LA MANCOMUNITAT

Complint lo anunciat, donem avui una ressenya dels actes d'adhesió a l'Assamblea catalana que celebrà aquesta vila el día 24.

A primeres hores de la matinada fou izada en la Plaça Nova la bandera de les quatre barres. Onejà també nostra bandera en l'Ajuntament i en el Centre Republicà Autonomista.

La comissió organitzadora fixà uns pasquins convidant al poble a que durant tot el día 24 se portés un llaç de la bandera catalana, essent molt ben acullida aquesta crida per tota la joventut.

A les 9d el vespre's celebrà un vi d'honor en el teatre del Centre Fraternal. La sala s'omplí de gom a gom com poques vegades s'havía vist. En l'escenari prengueren seient la comissió organitzadora i els oradors. Després d'haver-se tocat una sardana, el president don Lluis Deutofeu, inicià els parlaments.

Se llegí una carta d'adhesió del diputat provincial regionalista, senyor Sabater.

Pels organitzadors llegí un treball En Xavier Piera; pel partit d'U. F. N. R., parlà nostre correligionari don Ramir Medic; i pels socis forans de la Lliga Regionalista, don Régul Cumané. Tots foren molt aplaudits.

Acabats els discursos, se ballaren sardanes en la Plaça Nova. En aquell moment se repartiren exemplars de l'edició extraordinaria d'EL POBLE CATALA.

Resultà una hermosa festa.

Informacio telegràfica

Madrid 27 de 9 matí a 12 nit

Del procés Sánchez

Aquest matí ha ocorregut a l'entrada de Palau el següent accident:

El senyor Serrano Batanero, defensor de l'ex-capitá Sánchez, ha anat amb els tres fills a la majordomía, per a conéixer si el rei s'havía dignat concedir-li l'audiencia sollicitada per a impetrar l'indult del seu defensat, manifestant de que encara no havía decidit rés el rei sobre aquest particular.

Al sortir el senyor Serrano Batanero, s'ha esperat al portal, conversant amb els periodistes que esperaven l'arribada del senyor Dato.

En aquest moment ha sortit la reina Victoria per l'escala principal, acompanyada de son germá el príncep de Battemberg, pujant a l'automóbil.

El senyor Serrano Batanero s'ha abalançat al carruatge, pretenint descorrer la cortineta que estava tancada del tot, per a impetrar el perdó del seu defensat, i el fill gran de l'ex-capitá, per l'altre costat del cotxe, també parlava algunes paraules sol-licitant el perdó de son pare.

Com que la reina no les sentía i sols veia els ademans, s'alarmá bastant.

La policía de Palau ha retirat amb molts treballs al senyor Serrano Batanero i al noi.

La reina s'ha dirigit al carrer.

L'advocat d'En Sánchez, que havía vingut a peu, rodejat dels fills de l'ex-capitá i multitut de curiosos, que han quedat en la plaça d'Oriente estacionada, ha corregut també al carrer, tornant cada vegada rodejat de major nombre de curiosos, i pujant a un dels bancs de la plaça, amb el berret de copa a la má, ha arengat a les masses dient que trobava totes les portes tancades, inclós la de Palau, per l'indult del seu defensat.

La policía ha detingut al senyor Serrano Batanero, emportant-se'l a la comissaría seguit de la multitut.

Assamblea

A la Cambra de Comerç se celebra una assamblea de delegats de l'industria metallúrgica de totes les regions, per a procedir a l'organització de l'Associació Nacional.

Entre tots els representants ocupen l'industria metal l'r i a 40,000 obrers.

Hi assistixen representants catalans.

Topada de trens

Burgos. — A l'entrada de l'estació han topat un tren de mercaderies procedent de Miranda i un tren que estava maniobrant.

Han quedat trocejats 16 wagons.

Les mercaderies han quedat escampades.

No hi ha hagut desgracies personals.

La via está interceptada.

Están detinguts l'exprés i el mixte.

La pluja dificulta els treballs de reparació de la via.

La máquina del tren de cárrega segueix descarrilada.

Ha pogut circular el correu de Madrid.

SENAT

S'obre la sessió a les quatre i s'aprova l'acta de la del dissabte.

Se dóna compte de la comunicació del Govern participant la crisi ministerial.

Juren el cárrec de senador el marqués de Selobral i els senyors Alba (don Enric) i Canella.

S'aixeca la sessió acte seguit, després de llegir-se l'ordre del día.

CONGRES

A les 3'5 s'obre la sessió presidint el senyor Villanueva. En els escons hi ha pocs diputats.

Se llegeix la comunicació de que'l Govern está en crisi, se llegeix l'ordre del día i s'aixeca la sessió.

De Valencia

Valencia. — Fins a primera hora de la tarde, en que s'ha fet pública la solució de la crisi, ha regnat gran espectació per conéixer's el resultat.

—El governador civil i l'alcalde han presentat la dimissió dels séus respectius càrrecs, reiterant sa adhesió al comte de Romanones.

La «Gaceta»

Publica els següents Reials decrets:

Declarant compresos en el Cos pericial dec omptabilitat de l'Estat als professors mercantils que hi figuren en el Cos creat per Reial ordre de 30 de desembre de 1912 que no estiguin inclosos en el de comptabilitat i comptin quatre anys de serveí en el ram d'Hisenda.

Creant varies juntes de foment i millora d'habitació i cases barates, entre elles una a Igualada i altra a Amposta.

También publica altres diversos decrets de diferents ministeris, de qual firma pel rei, donàrem compte oportunament.

De Catalunya

Girona

Girona. — Ha retornat de la montería d'Osor, l'entusiasta sportmen N'Alfons Oliveda.

Ve molt satisfet de l'excursió.

El senyor Oliveda ha donat una notable conferencia sobre la proclamació de la Verge de Collell, patrona dels caçadors.

Fou molt aplaudit pel públic que acudí a escoltar-lo, entre'l gual hi figuraven representacions de diversos Municipis.

A aquesta población el senyor Oliveda ha rebut grans proves de carinyo.

Lleida

Lleida. — S'ha iniciat el descens de les aigües del riu Segre.

Els danys causats en les vores de la ribera, són de consideració.

Ha desaparegut el perill d'una inundació.

Informació de l'estranger

Austria

Viena. — A les onze del matí ha arribat l'emperador d'Alemanya, essent rebut a l'estació per l'emperador Francisco Josep.

Els dos emperadors s'han abraçat dues vegades.

Seguidament s'han dirigit al Palau de Schoenbrun, entre les aclamacions de la multitut.

—Els emperadors d'Austria i Alemanya han dinat al Palau de Schoenbrun.

Aquesta tarde el Kaiser ha celebrat una llarga entrevista amb el comte de Berchtold.

A les nou del vespre l'emperador Guillem ha sortit cap a Wild-Park, essent despedit afectuosament per l'emperador Francisco Josep i la familia imperial austriaca.

Italia

Roma. — S'han verificat les eleccions llegislatives.

El «Popolo Romano» diu que de 508 diputats 400 han sigut elegits en el primer escrutini.

Sembla que'l partit constitucional obté una gran majoría.

Són reelegits els senyors Giolitti, Finochiaro, Tedesco i Sachi.

—S'han produit alguns desordres amb motiu de la campanya electoral.

Hi ha nombrosos ferits.

—El Papa ha rebut aquest matí a l'arquebisbe de Buenos Aires.

La pelegrinació argentina, que's troba actualment a Espanya, visitarà Lourdes abans de venir a Roma.

Portugal

Lisboa. — El milionari Carvalho Monteiro ha sigut posat en llibertat i s'ha taxecat l'incomunicació del seu gendre.

Ha sigut detingut l'Astrigildo Chaves.

S'han practicat a Lisboa varis registres domiciliaris, sense cap resultat.

De Bragança comuniquen que ha sigut decretada la llibertat del comandant Merguilhac.

La tranquilitat és completa en tot Portugal.

«O Mundo» publica un telegrama de Vigo dient que's troba en dita población espanyola l'ex-ministre Acevedo, que ha desembarcat del vapor «Brina».

M. Bell, corresponsal del «Morning Post» ha sigut detingut al seu domicili d'Estoril, després de practicar un registre a les seves habitacions.

Se preparen festes en honor de la dotació del crueer anglès «Active», que aviat visitará el port de Lisboa.

DARRERA HORA

Madrid, 28 de 1 a 3 matinada

Lo d'En Sánchez

S'assegura que l'execució d'En Sánchez s'efectuará a la matinada del dijous.

El condemnat ha redactat son testament, insistint en ses protestes d'ignoscencia i perdonant a tothom menys a aquells que l'han deshonrat, inclòs sa filla Lluisa.

Les eleccions municipals

Decididament no s'ajornaràn les eleccions municipals.

En Romanones, de propaganda

El mes vinent En Romanones empendrà un viatge de propaganda per les capitals principals d'Espanya.

Demà, a les cinc de la tarde, l'expresident obsequiarà amb un tè en son domicili als diputats i senadors amics séus, en qual acte es canviaràn impressions respecte el viatge de propaganda.

Ja comença

La Joventut Conservadora, reunida aquesta tarde, ha accordat dirigir-se per telegrama, a totes les societats similars, demanant-los-hi que, des d'avui se nomenin Joventuts mauristes.

«Donde está la pastora...»

Durant tot el día ha continuat l'expectació per conéixer el parader d'En Maura.

A darrera hora de la tarde ha arribat En Gabriel, manifestant que'l seu pare se troba en una finca d'Avila, d'on no retornaría a Madrid fins d'aquí tres o quatre dies, quan ja es trobarà completament resolta la qüestió política.

En Gabriel Maura ha afegit:—Ja veuràn vostès com d'aquí a pocs dies, emprendrem un viatge de propaganda per provincies.

També ratificà que son pare desautoritzava completament al nou govern.

Els mauristes contra'ls datistes

Pel Congrés ha circulat a darrera hora de la tarde una nota procedent de casa Maura, i en la qual aclarint uns punts que apreixien equivocats en l'informació publicada per «El Imparcial», respecte la nota que En Maura entregà al rei, diu que en el partit conservador potser hi hagi algunes persones eminents que's presa substituir el govern d'En Romanones, però això implicaría la divisió del partit conservador i aquesta responsabilitat no l'accepten els mauristes i ciervistes.

Aquests dubten de que En Dato obtingui el decret de disolució.

Miting

S'ha celebrat el miting per a protestar de la tornada dels conservadors.

Han parlat els senyors Iglesias, Cordero, Cabellero i Cortés. Tots han atacat al nou govern, especialment als ministres Echagüe i Ugarte.

El nou gabinet

A les sis de la tarde entrà al Palau el senyor Dato, essent portador de la llista de ministres ja telegrafiada. Moments després s'ha efectuat la jura.

Ha sortit del Palau En Rodríguez de la Borbolla, manifestant que dintre el regi alcàcer s'havía operat una permuta de carteres, quedant-se la de Gracia i Justicia En Vadlilo i N'Ugarte la de Foment.

Comentaris

S'ha comentat l'actitut d'En Besada que no ha acudit a formar part del Govern, persistint en sos desitjos, ja algún temps manifestats a En Maura de no volguer desempenyar cap cartera per ara.

No obstant apoiarà amb sos amics el gabinet Dato.

També li han promés l'apoi l'Azcárraga i el marquès de Pidal. Això's té com a símptoma de que En Dato compta amb elements del conservadurisme históric.

L'Alba

L'Alba obsequiá a l'Hotel Ritz amb un banquet als alts funcionaris de Governació. Després realizará una excursió per l'estranger.

Declaracions

Els periodistes publiquen declaracions de personatges conservadors.

N'hi ha d'En Rodríguez Sampedro, d'En Cierva i d'En Sánchez Toca.

El nou govern

A les nou de la nit ha arribat En Dato a la presidencia prenent possessió que li ha donat En Romanones. Ha manifestat als periodistes que després de jurar havía pronunciat un discurs d'agraiment al rei.

També ha prés possessió de Governació En Sánchez Guerra, canviant-se entre aquest i el ministre sortint senyor Alba, afectuosos discursos.

En Sánchez Guerra entre altres manifestacions ha dit que'l Govern actual ve a complir alts devers. Som monàrquics conservadors i atenent a nostres devers acudim a desempenyar els càrrecs que'ns ha confiat la voluntat del rei que és qui encarna la llegítima representació de l'opinió pública. Cap dels ministres desertarà mai de son lloc.

També s'ha posesionat el general Echagüe.

Demá hi haura consell.

De Barcelona

Per la Mancomunitat

ELS SENYORS COROMINAS I CARNER

Ahir amb l'exprés marxaren cap a Madrid nostres il·lustres amics don Pere Corominas i don Jaume Carner, els quals van a la capital d'Espanya a portar la veud e l'U. F. N. R. en els actuals moments polítics.

PUBLICACIONS

«ALMANAQUE BAILLY-BALLIERE»

Tots els anys per aquesta época rebem de la Casa Editorial Bailly-Baillière un llibret que'ns fa fullejar ses pàgines i examinar sos articles amb veritable interés.

Ens referim al popular «Almanac Bailly-Baillière», que amb cada anys que compta més d'existencia se'ns ofereix sempre baix algún nou aspecte.

Es l'Almanac Bailly-Baillère una enciclopedia de coneixements útils i universals que s'ofereixen tots els anys metódicament ordenats i classificats per a fer més fácil sa consulta. El que tingui tots els que van publicats poseix un veritable tresor i arsenal de ciencia, art i literatura que pot competir en son conjunt amb les més afamades enciclopedies d'alta categoría.

Les 500 pàgines de tant utilitari llibre están impreses en blanc i finíssim paper indiá, fent que l'almanac, per son volum, sigui sumament manejable. I per a la major comprensió de sos articles, tots els van ilustrats amb nombrosos gravats, notables per tots conceptes.

Anem a copiar aquí els títuls d'alguns capítuls escullits a l'etzar, per a que per ells nostres llegidors formin una idea de sa importancia:

«Los cementerios del Cielo.»
«De dónde proceden las estrellas fugaces.»
«Los fenómenos ópticos de la atmosfera.»
«Cómo se conservan las flores.»
«La botica en casa.»
«Manera de alumbrar una casa.»
«El buen sueño y el insomnio.»
«Enfermedades que causan risa.»
«Muerte a las moscas.»
«Cárteis y trusts.»
«El impuesto único sobre la tierra.»
«Los jefes de Estado y los progresos legislativos.»
«La escarpología.»
«Las fuerzas desconocidas.»
«El teléfono.»
«Holbein el mozo.»
«Las estatuas de Colón.»
«Los españoles en los Balkanes.»
«Red radiotelegráfica militar de España.»
«El cultivo con dinamita.»
«El padrino de «El Nene» (polka.)»
«Modas, labores y trabajos manuales.»
«Firmas de Soberanos.»
«El año filatélico.»
«El ferrocarril de los Estados Unidos a Cuba.»
«El golf.»
«El bridge.»
«Los reyes de la aviación.»
«Los grandes matadores», etc., etc.

Agraim a la casa Bailly-Baillère l'enviu dels exemplars amb que'ns ha volgut obsequiar.

ESPECTACLES

TEATRE CATALA ROMEA

Companyía de Joan Balaguer. Avui dimars a un quart de deu segona d'abonament a càrrec de l'Institut Benéfic Social. Primer:

MAÑANA DE SOL

Según: EL DOCTOR GIMENEZ.

Demà la comedia de gran èxit «Madrigal». Dijous tarde matiné de moda: «El Doctor Giménez» i «Sangre gorda».

Tívoli Circ Eqüestre

Avui dimars, a un quart de deu colossal programa prenent-hi part tots els artistes de la companyía: Exit de la Familie Fredsini, Les Aartros, Les Futarni, japonesos Zirine i Chulat, Doble Jockey i altres. Dijous tarde, matiné. Nit 4 Debuts. Mr. Souan, Upsnil Dovos, Mr. Navarro i Mer fill's l'home dels dits d'acer, campió del món. Se despatxa en Comptaduría.

Teatre de Novitats

Gran companyía dirigida per l'eminent

Com Ermette Zacconi

Avui dimarts nit a un quart de deu. Tercera d'abono segon torn impar, Estrena del renomenat drama en 5 actes «NAPOLEONE». Magestuossa i finíssima creació, tot nou. Demá dimecres el famós drama creació d'En E. Zacconi «Spettri». Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Nou Gran companyía de sarçuela i opereta dirigida per Joaquim Montero de la que formen part Agneta Lopeteghi i Pura Montoro. Avui dimars tarde a tres quarts de cinc secció doble: La mundial opereta en tres actes EVA. Nit, a un quart de deu. Programa delicios. Primer: «El estuche de monerías». Según: el sainet de Vallmitjana i mestre Montserrat, inspirat en l'hampa de Barcelona, «El casament d'En Tarregada». Tercer éxit creixent. «Ya está arriba el telón» el drama mimic, imitació general de Pastora Imperio per Pura Montoro. Próximament «El rey joven».

Teatre Soriano

Gran companyía de sarçuela i opereta Vega-Blay de la que formen part les primeres tiples Carmen Alfonso, Salut Rodriuez. Avui dimars. Tarde, a dos quarts de cinc. Butaca amb entrada una pesseta. Entrada general 30 céntims. Colossal programa. Primer «La suerte de la fea» (exitazo). Según: creix l'éxit.

Santoy

sa presentació, sa interpretació sos ballables, fan de «Santoy» l'obra del día. Nit a dos quarts de deu. Cartell monstre. 4 actes, 4. Butaca amb entrada 1 pta. Entrada general 30 céntims. Primer. «Una buena receta». Según. Debut del primer actor Evaristo del Castillo, amb «Los dragones del rey». Tercer: El més monumental dels éxits «Santoy» dos actes. Aquesta setmana: «Proceso ruidoso».

COMIC Gran companyía dramática dirigida per l'eminent primer actor Enric Giménez. Exit gran i veritable. De molts anys a aquesta part no s'havía vist l'immens succés que obtenen els «Tenorios» del Cómic Avui dimars 28, nit a les nou en punt. 14 actes

Don Juan Tenorio

1 El Nuevo Tenorio

amb el seu immillorable repartiment. «Don Juan» senyor Giménez, «Doña Inés» senyora Morelli, «Brígida» senyora Tornamira, «Don Luis» senyor Santolaria «Comendador» senyor Pigrau, «Ciutti» senyor Alfonso. De «El Nuevo Tenorio» serán protagonistes el primer actor senyor Guitart i la senyora Morelli Preus inclós timbre, 1'15 pessetes entrada i butaca 30 céntims entrada general. Dimecres «Don Juan Tenorio» i «El Nuevo Tenorio» pels eminents Giménez i Guitart respectivament.

TEATRE APOL

Avui dimarts colossal programa. Nit a tres quarts de nou. Els dos grandiossos drames en 7 actes cada un.

Don Juan Tenorio

y

El Nuevo Tenorio

de conjunt desempeny sens igual. De[illegible] «Medias de plata» i «Lupin contra Sherlock Holmes».

Saturn Parc

Obert i amenitzat per la banda d'Alcàntara dijous tarde i dies festius matí i tarde
Entrada de passeig 10 céntims.

FRONTO COMTAL

Gran éxit del jóc net. Grap partit extrordinari per a avui tarde a un quart de cinc.
ROJOS. Irigoyen, Aremayo.
BLAUS: Fermin, Sanjuan.
Nit a un quart d'onze. Gran partit extraordinari,
BLAUS: Escoriaza, Altamira
ROJOS: Chiquito de Eibar, Teodora.
Preus dies festius.
Divendres nit debut Erdoza petit.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Dimecres 29 a dos quarts de deu vespre.
CONCERT HISTÓRIC DE
Música Religiosa
per l'ORFEO CATALÀ
en honor dels congressistes al
I Congrés d'art cristiá
a Catalunya Programa. «Cant gregorià», «Sanctissimus namque Gregorius», «Ad te levávi ánimam meam», «Ubi caritas», «Anfós el sabi», «Maravillosos et piadosos», «Anónims». «Perspice Christicola» (segle XIII) «Cant de la Verge» segle XIV «Motet a la Mare de Deu» segle XIV «Gregorià popular», «Laetabundus» seqüencia per Nadal, «Grans mestres polifonistes del segle XVI», «Ave verum corpus» Joaquim de Pres «Omagrum misterium» Victoria, «Tenebrat factu sunt» Victoria, «Credo de la missa del Papa Marcel» Palestrina, «Gloria in excelsis», Carissimi, «O pússime Jesu» Carissime
PRIMERA AUDICIÓ DEL MOTET
de J. S. Bach
L'ESPERIT SANT LLEVA NOSTRA FEBLESA i «Aleluya» de Heendel.
Prògrames i localitats al magatzem de música casa Dotesio 1 i 3 Portal de l'Angel. El dia del concert a la taquilla.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer ordre
Sarçuelas alegres. Continuament Grans Debuts

Gran Edén Concert
Assalt, 12.
Music-Hall, Conçert. Restaurant Parisiàn.

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dimarts hermós programa de pel·licules i
4 colossals atraccions, 4
«Mariani» i «Totti» clowns parodistes saltadors únics en son genre. «Acyl» i son assistencia «Abiss» «Sidha» el més colossal dels equilibristes. Exit de riure amb la notable atracció «Los Heymels» ciclistes cómics Debut de l'atracció més gran de l'época Abiss «Oría» «Wenoska» amb la seva colecció de feres.
5 ferotges lleons, 5
Atracció mai vista per la baratura de preus.
Entrada general 30 céntims
Entrada preferencia 60 céntims
Avui o mai al Doré. Fixar-se en el programa.
El 30 El 30 El 30 El 30 El 30...

Butlletí comercial

26 d'octubre 1913

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper	Diner	Papel
Londres, 90 dies vista	.....	28'31	.....
— xec	.....	.....	26'84
París, xec	6'20	.....	6'20
Madrid y plasses banca, a 8 d'v.	.....	.....	0'30

Efectes públics

	Oper	Diner	Papel
Deute Int. em. 1908 serie A	83'20	.....	.....
— — — — B	81'75	.....	.....
— — — — C	81'00	.....	.....
— — — — D	80'40	.....	.....
— — — — E	79'40	.....	.....
— — — — F	75'55	.....	.....
— — — — G. H.	85'25	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— Amortisable serie A	100'00	.....	.....
— — — — B	99'80	.....	.....
— — — — C	99'75	.....	.....
— — — — D	99'40	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— — — serie A	90'50	.....	.....
— — — — B	90'50	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	90'50	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — dif. series	90'50	.....	.....
Títols Deute Mpal. 1903-4-5	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	91'87	91'85	92'15
— — — 1907	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	90'75	91'50
— — — 1912	.....	90'65	91'15
— — Maig 1899. Ensa.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensa.	.....	.....	.....
— — Reforma 1903	90'00	89'85	90'15
— — Mun. de Sarrià	.....	98'25	98'75
Empréstit Diputació Prov.	.....	.....	.....
Port de Melilla y Xa arinas	.....	103'50	104'00

Obligacions

	Oper	Dim	Papel
Nova d'Esa., prior Barcelona	89'87	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia	89'65	88'90	88'00
— esp. Alm. Val. Tar	88'25	88'25	88'75
— Osca a Fr.ª alt. lim.	87'75	87'50	88'00
Mins Sant Joan Abadesa	75'50	75'50	76.—
Tarragona a Barc. y França	.....	.....	.....
Madrid Saragossa Alic. serie A	103'12	102'75	103'25
— — — B	96'82	96'35	966'5
— — — C	88'50	88'25	88'50
— — — D	85'25	85'25	85'75
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	.....	51'00	51'50
Alm Val. y Tarrag., no adher.	.....	.....	.....
— — adherides	72'35	72'15	72'75
Med. Zam. Or. Vigo, em 1883	46'75	.....	.....
— — — 1887	.....	.....	.....
— — serie C y D	.....	74'25	74'75
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port. serie 1.ª	.....	.....	.....
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	.....	.....
— totsels cent. impars	.....	.....	.....
Basc-Asturia, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies	99'00	.....	.....
— An. Tr. Bar. Ens. G.	91'25	95'50	91'00
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	.....	.....
— Barc. Elec.	97'75	97'50	98.—
Companyia Transatlántica	.....	87'50	88'30
Canal d'Urgell	.....	77'00	77.50
Comp. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	.....	...50
Comp. Gen. Tab. de Filipinas	.....	99'50	100'00
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Cmp. Alsats Alsfand	.....	.....	.....
— preferents	.....	92'00	92'50
Port de Barcelona, em. 1905	.....	.....	.....
— — — 1908	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1911	.....	.....	.....
— — — 1912	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	.....	.....
Societat Catalana Gas	97'50	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	92'75	93'20
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	94'65	95'00
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	98'00	98'09
Societat Valenciana Elec.	.....	99'75	100'25
Navegació y Industria	.....	.....	.....
Societat Carbons de Berga	.....	91'00	91'50

Accions

	Oper	QUEDA Diner	Papel
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Canc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Batalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalització Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Ramblas del Mitj. 22.*

Borsi del matí

	Obre	Tanca
Interior ff de mes	79'50	79'88
Alacants idem	94'00	94'93
Nords, idem	99'80	26'7'
Orenses idem	.....	5
Colonials, idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	.....
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsi de la tarde

Interior, ff de mes pròxim	79'70	79'72
Alacants, idem	94'90	94'95
Nords, idem	99'90	99'85
Orenses, idem	.....	.....
Colonials idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	67'50
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'D	.....
Catalanes	.	.....

Canvis de moneda

Alemans	5'30	p. 100
Isabels	5'80	—
Unses	5'80	—
Ordequatre duros	5'50	—
Ordeuny dos duros	4'50	—
Dollars	5'70	—
Lliuresesterlines	26'00	ptes.
Francs	5'00	p. 100
Marcs	130'	—

Plaça de Barcelona

Mercats

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA
LIVERPOOL 27 *d'octubre*

	Anterior Tanca	Obre	Avui s.ª	3.ª	Tanca
Disponible	7'72	....	....	7'77	...
Setembre-Octubre	7'49	....	....	....	7'58
Octubre-Novembre	7'37	7'47	7'48	7'47	7'45
Novembre-Desembre	7'27	....	....	....	7'36
Desembre-Janer	7'24	N.	....	....	7'33
Janer-Febrer	7'23	7'33	7'32	7'33	7'32
Febrer-Març	7'22	....	....	....	7'31
Març-Abril	7'22	7'32	7'31	7'32	7'21
Abril-Maig	7'21	....	....	....	7'30
Maig-Juny	7'21	7'31	7'33	7'31	7'30
Juny-Juliol	7'17	....	....	....	7'26
Juliol-Agost	7'11	....	....	....	7'22
Agost-Setembre	6'95	....	....	....	7'03

ALEXANDRIA, 27 *d'octubre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre	10'20	N	10'28
Janer	10'41	10'30	105'4

NOVA YORK, 27 *d'octubre*

	Anterior Tanca	Obre	Avui s.ª	Tanca
Disponible	14'50	....	....	14'30
Octubre	14'23	14'24	14'19	14'09
Novembre	13'92	....	....	13'88
Desembre	14'04	14'10	14'04	13'93
Janer	13'28	13 80	13 76	13'68
Març-abac	13'75	13 80	13'73	13'71
Maig	13'73	....	....	13'74
Juny	13 62	....	....	13'64
Agost	13'40	....	....	N

NOVA-ORLEAN 27 *d'octubre*

	Anterior Tanca	Avui s.	Tanca
Disponible	13'74	....	13'9[18
Octubre	14'14	14'19	14'04
Novembre	13'91	....	13'91
Desembre	13'91	13'98	13'89
Gener	13'89	13'95	13'88
Març	13'92	13'95	13'97
Maig	13'98	....	14'03

Arribades als ports dels Estats-Units 85.000 balas en 2 dies, contra 108.000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	190 a 200	191 a 193	183 a 184
Altresports	... a ..	189 a 191	180 a 180
	Fully mid	Middling	Low mid
N.-Orl.-Texas	185 a 187	180 a 188	000 a 000
Altresports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació sots cura J. RAMÓS. *Dia 27 d'octubre*

Envasos kilos, fora consumo

Andalús, nou	de 113'25 a 117'50	pessetes
Baix Aragó	de 156'50 a 162'00	—
Borges	de 143'50 a 195'25	—
Tortosa	de 139'25 a 183'50	—

Mercat en endencia a l'alsa
Estació del Bogatell: Existencia .... 5 vagons
— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Envasos de 5 kilos de 4 litros

Regia, extraverge	8'50	pessetes envas
— Superfi	7'50	— —
La Trompeta	6'50	— —

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa 62.*

HAVRE, 27 *d'octubre*

(Café good Average)	Obre	Tanca
Desembre	69'85	70'02
Març	70'00	70'55
Maig	71'50	71'02
Juliol	71'00	71'00
Setembre	71'25	71'50

Sostingut.

NOVA-YORK, *Dia 27 d'octubre*

Café (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Desembre	.....	.....
Març	.....	.....
Maig	.....	.....
Juliol	.....	.....

PARÍS, 27 *d'octubre*

	Obre	Tanca
Octubre	32'25	32'25
4 Octubre	00'00	00'00
4 Janer	33'00	33'00
4 Mar.	33'50	33 50

Sostingut

HAMBURG, 27 *d'octubre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Oct.-Des.	9 92	9'75
Janer-Març	10 05	9'30
Maig	10'25	10'06
Agost	10'45	10'25

Sostingut.

LONDRES 27 *d'octubre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre-Dbre	9/9 3/4	9/8 [illegible]
Gener	9/10 1/2	9/10 [illegible]
Maig	10/2 1/2	10/1 [illegible]
Agost	10/4 1/2	10/3 [illegible]

Calma.

HAVRE, 27 *d'octubre*

Bueno Aires.	Obre	Tanca
Gener	191'	191'

Calma

HAMBURG, 27 *d'octubre*

COURE	Obre	Tanca
Març	148'25	148'00
Agost	144'75	144'00

Calma.

HAVRE, 27 *d'octubre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Desembre	59'75	.....
Març	60'75	.....
Maig	61'75	.....
Setembre	62'00	.....

Sostingut

PARIS

	Obre	Tanca
Octubre	43'50	43'50
4 Gener	45'75	45'50
4 Maig	46'75	46'50

Calma.

Productes enològics (marca Esol)

Informació de la casa KEGELS I VILA, *Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona*

Dia 27 d'octubre

	Per 100 ks. bulto d'origen	Detall ctiles
Acid cítric (caixes de 50 k.)	670	9'50
Acid sulfurós anhidre	.....	.....
Cilindre de 10 k.	400	9'
— de 25 k.	.....	2'50
— de 50 k.	.....	2'00
— de 100 k.	.....	2'10
Acid tartàric (caix 100 k.)	.....	2'
Amiant pols per afitre	355	4'
Carbó decolorant pasata	400	9'
Carbonat de potassa quimicament pur	130	1'50
Celulosa per a filtre	200	2'00
Clarificant per a vi negre	275	3'
— — blanc	175	2'
Cola de Rússia Saliansky	200	9'00
— de Xina fideus	.....	40'
Filtrolina	.....	12'00
Fosfat amònic	130	2'
— bicàlcic	170	2'00
Gelatina fina «plata»	70	9'00
— plaques «medalla d'or»	460	9'00
Metabisulfit de potassa pur	145	9'00
Onesocola Coignet	120	9'
Tiatne extra a l'éter	200	9'
— — alcohol	750	9'
— — en ampolles	850	9'00
	975	9'00

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y HIJAS DE G. BOSCH Y TRAVESSA, *Santa Anna Born 1.*

Dia 27 d'octubre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació a aquí de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y [illegible] per 100 kilos	35'00
Salfat ferro cristallisat	9'50

Herpes (Brians)

LA POMADA i ESSENCIA ANTI-HERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell curen d'una manera prodigiosa els brians i demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tant grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians i que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses sense lograr curarse.
Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT NUMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramón).

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors des de'l 3 per 100 anyal, en lletres a propietaris, industrials i comerciants des de'l 1'2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises, i sobre generos, pianos carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4, entressol.

Esquelas mortuorias

SE REBEN
A l'Administració fins a les deu de la nit
A l'Imprempta fins a les dues de la matinada
PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

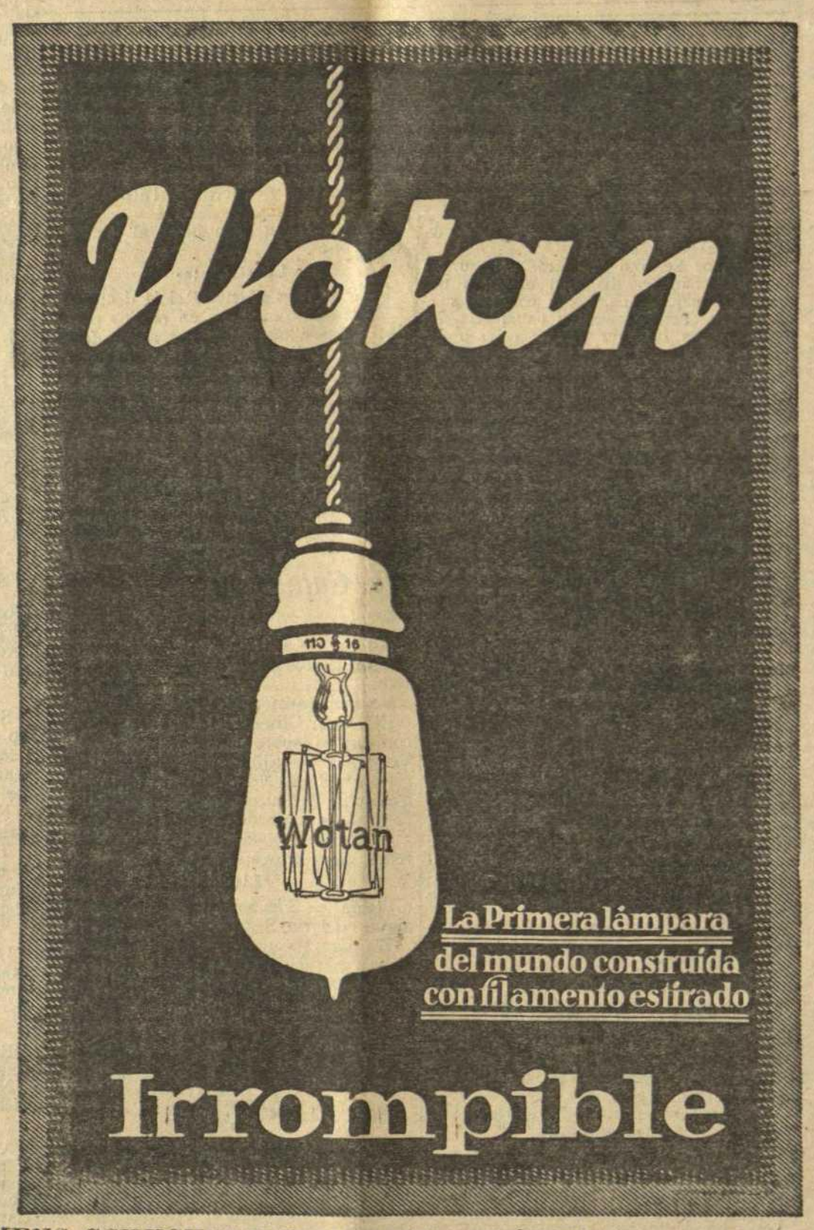

SIEMENS SCHUCKERT-INDUSTRIA ELÉCTRICA (S. A.) -- MADRID
Oficina Técnica. — Barcelona: Rambla de Catalunya, número 13

MARIN — OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus rebaixats. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrrecs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.
ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

Aparells parlants

nous, més barates, que'ls usats
Dics de totes classes LA COMTAL, Carrer Nou de la Rambla, núm. 101.

El A. B. C. Hospital, 121
Màquines per a cosir, garantitzades
Des de 30 pessetes
Accessoris i reparacions

Gramofons, discs i rotlos autopianos
COMPRA, CANVI I LLOGUER
New-Phono. - Ample, 35, Barcelona
i sucursal Plaça Trilla, 4, Gracia

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

Obsequi d'EL POBLE CATALÀ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.
El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreries, en suma, **5'20 pessetes**
Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregaràn per **1'50 ptes.**

Milers de curacions obtingudes
Tos-Refredats-"Tisis"
Curació radical i segura prenent el **Terinhol**, 5 ptes. frasc
ESTOMEC sá, COR content, usant la

amb els remeis de fama mundial
Dolor - Reuma - Gota
Cura segura amb l'ús de la **Reumaticina**, 4 i 3 ptes.
Digestolina, i parlareu així. - 5 pessetes ints.
Punts de venda: Dr Segalà, Rambla de les Flors, 4; Dr. Serra, Pelai 9; Vda. Alsina, Passatge del Crèdit, 4; Vicens Ferrer; Uriach; Dr. Andreu; Farmacia de la Creu, Escudellers, 75; Viladot; Vidal i Ribas, Sepúlveda, 170, etc.

VARILAXINA

El mes modern laxant
Es composa de cinc laxants vegetals diferents, però d'acció equivalent. La seva acció es constant i idèntica. El còs no s'hi acostuma. No produeix irritació.
Dipósit: **A. Serra, Pelai, 9**